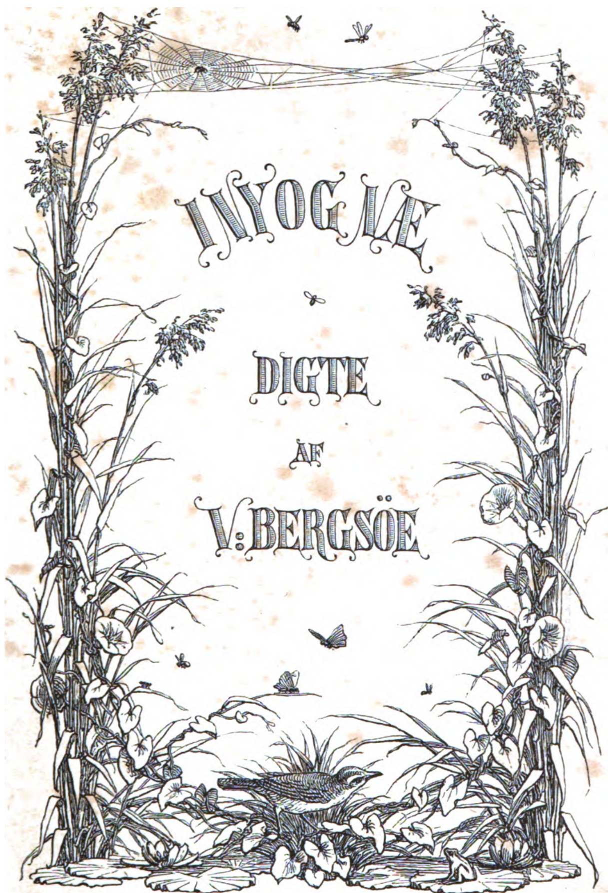
I NY OG NÆ

DIGTE

AF

V. BERGSÖE

Til Erindring om
Kirstine Vallentin.

I NY OG NÆ
DIGTE
AF
V: BERGSÖE

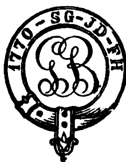
I NY OG NÆ.

DIGTE

AF

VILHELM BERGSØE.

ANDET OPLAG.

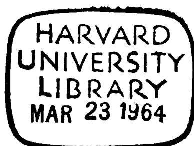
KJØBENHAVN.

FORLAGT AF DEN GYLDENDALSKE BOGHANDEL (F. HEGEL).

THIELES BOGTRYKKERI.

1867.

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
MAR 23 1964

Indhold.

Indledning.

Urformation.

(1852—61.)

Overgangsperiode.

(Italien 1862—63.)

Nyere Dannelser.

(1863—67.)

Indledning.

Hvis Du mener, her er aabnet
Nye Spor og nye Veie,
Hvis Du troer, Du faaer i Eie
„Nye Digte“, „Fremtidssange“,
Læser, læg da Bogen fra Dig!

Hvis Du venter, at min Lyra
Har lidt Udenlandsk i Klangen,
Haaber Du lidt „Fransk“ i Sangen,
Lidt Piquant i Strophens Indhold,
Kjære, læg da Bogen fra Dig!

Du, som nøies med en Stemning,
Farvet af de dybe Længsler,
Med et enkelt Blad, der fængsler
Hvad Du selv har drømt og levet,
Hvad der laa dit Hjerte nærmest,

Du, som nøies med et Solglimt,
Med et Stjerneskud, en dæmpet
Moll-Accord, som jeg har læmpet
Efter Stemmen i mit Indre,
Det er Dig, for hvem jeg synger!

Februar 1867.

Urformation.

(1854—62.)

Drømme.

I.

Du spørger, hvem hun ligner, og hvorledes
hun seer ud,
Den Kvinde, som til Brud jeg har kaaret?
Hun er saa fiin og yndig, som Bøgens første Skud,
Hun er saa reen og hellig, som Englene hos Gud,
Og liflig, som Fuglesang i Vaaren.
Hun er saa let og væver, som den spillende Hind,
Og varm, som Sommervinden, der kysser din Kind;
Ja, hun er mig det Deiligste paa Jorden!

Du skulde see de Lokker, som Hvedeax i Høst
Saa gule og saa tunge tillige,
Og Øine saa mørkeblaae som Bølgen ved vor Kyst,
Saa sjælfulde dybe, saa rige paa Trøst,
To Stjerner, der aldrig kunne svige.

Ja, fik jeg Sol og Maane og alle Stjerners Ring,
Jeg bytted ei mod hende; de veie Ingenting
Mod hende, den Deiligste paa Jorden.

I Nat, naar Sol er sunken, og alle Blomster smaa
Staae drømmende om Lyset og om Himlen,
Naar Drømmens Engle stige fra Himmelbuens Blaa
Og tause og veemodige blandt Jordens Slægter gaae,
Da sniger jeg mig sagte bort fra Vrimlen.
Da veed jeg, hvo der venter i den stjerneklare Nat,
Og grant jeg kjender Stedet, hvor Stævnet er mig sat
Af hende, den Deiligste paa Jorden.

II.

Naar ret jeg mig kaster i Livets Larm
Og haaber Alting at glemme,
Da staaer Du for mig, saa mild og varm
Og yndig, som da Du var hjemme.

Det hjælper ei, at jeg trodser imod
Og døver mit Indres Stemme;
Min Sjæl kan vel døves af Druens Blod,
Men Sjælen kan aldrig glemme.

Naar Glædens Aander mig river afsted,
Blandt Vennerne, vildt beruset,
Jeg hører med Et dine lette Fjed
Og seer Dig sysle i Huset.

Og naar jeg saa vandrer min vante Gang
Ved Sundet, hvor Voven gynger,
Jeg hører i Bølgen en sagte Sang,
Og det er da Dig, som synger.

Og naar jeg mod Aften lukker min Bog,
Mens Lyset i Stagen flammer,
Jeg seer med lukkede Øielaag
Dig og dit yndige Kammer.

Jeg seer Dig tage fra Hylden ned
Den Bog, som en Guddom skabte,
Og bede om Trøst, Forsoning og Fred
For Alle, som troe sig fortabte.

Jeg seer Dig aabne dit Vindves Glar
Og sende din Længsels Tanker
Til Stjernehæren, der funkler klar,
Til mig, som alene vanker.

Jeg seer Dig læne dit Hoved træt
Mod Puden for Hvilen at finde,
Jeg hører dit rolige Aandedræt,
Jeg vaagner, — og Drømmene svinde.

III.

Siig, husker Du hiin Aftenstund i Mai,
Vi talte længe sammen, Du og jeg,
I Ly af Stuens skjærmende Gardiner.
Alt var saa stille, kun en enlig Fugl
Fløi vildsom op og fandt igjen et Skjul
I Havens tætte, blomstrende Jasminer.

Fra Lunden lød kun Nattergalens Slag,
Og Søen hviled, mens den varme Dag
Sit Taageslør hen over Fladen lagde.
Du var saa mild, saa venlig og saa øm;
Det Hele tyktes mig en deilig Drøm,
Dog tydeligt jeg husker, at Du sagde:

„Jeg troer ei, at vor Gud, de Christnes Gud,
Fordømme kunde den, der brød hans Bud,
Til Kvaler, som i Tid ei Grændser kjende;

Thi jeg, der er saa syndig og saa svag,
Jeg kunde ei, hvor stærkt jeg end bar Nag,
En Time martre selv min værste Fjende.“

Jeg saae det paa din Mine, reen og from,
At disse Ord dybt fra dit Hjerte kom,
At disse Ord i Sandhed vare dine. —
Men siig mig, hvor kan Du, som vist forlod
Selv den, der haardest gjorde Dig imod,
Dog martre mig og glædes ved min Pine?

IV.

Naar Tvende hinanden elske,
Da bliver der Glæde i Himlen;
Men her, hernede paa Jorden,
Kommer der Uro i Vrimlen.

Guds Engle smile deroppe,
Naar Elskende gange til Møde;
Men Menneskekrybet hernede
Pinte dem gjerne til Døde.

Guds Engle med Vinger spæde
Skjærme det hellige Stævne;
Det er de Saliges Glæde
To Elskendes Vei at jevne.

Dog Menneskeynglen hernede
Gjør Alt, hvad den kan, for at skille;
Og Englene græde derover, —
Dog Taarerne, — de gaae tilspilde.

Men naar To elske hinanden
Rigtigt af Hjertens Fylde,
Da gives der Intet paa Jorden,
Som mægter dem atter at skille.

Thi Kjærlighed har en Vælde,
Hvorfor alt Andet maa vige;
Den har sin Rod og sit Udspring
Dybt i de Saliges Rige.

Af Kjærlighed skabte Gud Verden,
Ved Kjærlighed holdes den sammen;
Først da gaaer Verden til Grunde,
Naar slukt er Kjærlighedsflammen.

Skulde da jeg forsage,
Jeg, som har Guders Vælde,
Jeg, som kan herske og byde,
Der, hvor de Andre maa trælle?

V.

Erindrer Du, det var en Aftenstund,
Man bad Dig synge. Rødmende og bange
Sang ved Klaveret Du de gamle Sange,
Som først jeg hørte fra min Moders Mund.

Og medens Sangen toned fuld og rund,
Jeg følte mig saa henrykt, som en Fange,
Der, sluppen ud af Fængslets mørke Gange,
Gjenhilser Solen og den grønne Lund.

Og nu skal ingen Sorg mig trykke ned;
Dit Tryllekvad mit Sind for Sorg befrier,
Thi skjult i Sangen laa din Kjærlighed.

Lad nu kun Verden rase vild og vred;
Jeg nynner blot de gamle Melodier,
Og i mit Hjerte boer der atter Fred.

VI.

Hvergang jeg gaaer i Skoven taus og stille,
Hvor Solen mellem Løvet blinker ned,
Hvor Alting aander Sommerdagens Fred,
Mens Droslen høit og ensomt slaaer sin Trille,

Da seer jeg dine klare Øine spille,
Du kommer ilende med lette Fjed,
Og al min Kummer flygter brat afsted
For dine Ord, jomfruelige, milde.

Men seent, naar Solen Bøgens Blad forgylder,
Jeg vandre maa til Byens travle Vrimmel,
Og Du er borte, som min Tanke fylder.

Først naar jeg atter gaaer ved Søens Vove,
Da straaler klart min Elskovs lyse Himmel,
Thi Du mig møder i de dunkle Skove.

VII.

Snart synker Solen; atter kommer
Den tause, svale Nat.
Den bringer Elskovs lyse Sommer
Og Drømmens rige Skat.

Den blev til Trøster sat,
Den bringer sine bedste Tanker,
Sin Fred og Ro til den, der vanker
Alene og forladt.

Farvel, Du Dagens blanke Stjerne!
Farvel, solvarme Glands!
Tilslørte funkler i det Fjerne
De gyldne Stjerners Krands.
O, Sphærers lette Dands,
Som vækker Hjertets dybe Længsler,
Dets stille Haab, imens I fængsler
Vort Øie og vor Sands.

VIII.

Siig mig, Du Stjerne, som funkler saa tyst
Oppe paa Himmelens natsorte Bue,
Naar skal jeg atter min Elskede skue,
Hende, min Attraa, mit Liv og min Lyst?
Tidt Du os saae, naar i Aftenens Stund
Tause vi gik i de dæmrende Skove,
Eller naar Søens vuggende Vove
Lulled vor Sjæl i dens sødeste Blund.

Det er forbi! Ak, jeg vandrer forladt,
Fjernet fra hende ved brusende Strømme,
Og jeg kan ikkun sværme og drømme,
Drømme om hende, mit Liv og min Skat.
Hils hende fra mig og siig hende, at
Saadan som Du, klartfunklende Stjerne,
Spreder din Glands fra det fjerneste Fjerne,
Straaler hun for mig ved Dag og ved Nat.

Stemninger.

I.

Ak, vidste Du, hvor jeg har syndet,
Og hvor min Brøde er stor,
Du talte ikke saa milde,
Saa sødt bevægede Ord.

Ak, vidste Du, hvor jeg har levet
Saa gudsbespotteligt vildt,
Da saae ei dit fromme Øie
Paa mig saa inderligt mildt.

Da vendte Du bort dit Hoved
Og lod mig med Smerte gaae;
Kun Dig og min Angers Fylde
Har jeg at lide paa.

II.

Jeg er saa slap, saa mat og saa svag,
Som skulde mit Livslys slukkes;
Det er, som jeg leved den sidste Dag,
Den Dag, da mit Øie skal lukkes.

Saa mørke Billeder svæve paa
Min Tankes de stride Strømme,
De svundne Tider komme og gaae,
Jeg seer det Alt, som i Drømme.

Der hæver sig op af Tidernes Strøm
Et deiligt, men vansiret Billed;
Det er mig selv og min Ungdomsdrøm, —
Det Gode, som jeg har villet.

Men Fjenden seired; nu ligger jeg knust,
Tungt vaandende mig i Støvet,
Og føres bort af Dæmoners Pust,
Falmet, som Efteraarsløvet.

Jeg troede fast paa min Villies Staal,
Det skulde nok Driften kue;
Men Lysten blev til et mægtigt Baal,
Som blødned det i sin Lue.

O, gaves der dog et rensende Hav,
Som luttred de urene Sjæle!
Med Glæde jeg dukked i Bølgernes Grav
Og vilde mig dybest fjæle.

Ja, gjerne gav jeg selv Livet hen, —
Alt, hvad jeg har, maae de tage,
Ifald jeg for det kunde kjøbe igjen
Min tabte Reenhed tilbage.

III.

Mod Stenen stemmer Sisyphus sin Skulder;
Skjøndt træt til Døden, dog endnu han strider,
Endnu bestandig han paa Haabet lider,
Der ham som os i sine Drømme luller.

Snart har han naaet det; — naar han nu den ruller
Blot een Gang om, da staaer til alle Tider
Den fast som Ørknens stærke Pyramider,
Der trodse Lynets Blink og Tordnens Bulder.

Men af Forbandelsen hans Isse tynges,
Den Haanden lammer og hans Kraft bortveirer;
I Afgrundsdybet atter Stenen slynges. —

Som han jeg strider, men mod egne Synder;
Som Skjæbnen ham, saa Synden mig beseirer,
Som ham jeg taber og paany begynder.

IV.

Gud give, jeg var et Barn igjen
Og laa i min Vugge paany
Og atter legede Timerne hen
Med Engle høit under Sky!

Gud give, jeg hørte min Moders Røst
Ved Vuggen i Nattens Stund,
Og at hun trykked mig til sit Bryst
Og kyssed igjen min Mund!

Gud give, jeg havde med hende fulgt
Til Gravens og Fredens Hjem,
Da laa ei hiin bittre Smerte dulgt
Dybt i mit Hjertes Gjem!

Da var det ei furet af Synd og Gru
Af Sorg og Anger og Nød;
Gud give, jeg var et Barn endnu,
Men helst, at jeg aldrig var fød!

Huldrens Roser.

Dybest inde i Skoven
Dér, hvor Bøgenes Tag,
Brydende Solens Straaler,
Dæmper den klare Dag,

Ligger i Ly af høie,
Mægtige Stammers Pragt
Skovens smilende Øie,
Klædt i Sommerens Dragt.

Birken bævende hælder
Sig over Søens Rand,
Stirrer,. elskovsberuset,
Dybt i det klare Vand.

Sivene sveier og neier
For den flygtige Vind,
Kysser Snerlen og klapper
Den paa dens fine Kind.

Stolt med Fjærtop i Hatten
Rørene stande paa Rad,
See med Foragt paa Søens
Fattige Andemad.

Men paa dens stille Flade
Svømmer en grønklædt Ø;
Huldrens Roser sig reise
Op af den dybe Sø.

Stedet kjender jeg nøie,
Tidt jeg saae det som Dreng,
Naar jeg i Engen redte
Freidigt min Blomsterseng.

Tidt med hemmelig Længsel
Ønskede jeg dem nær;
Da stod til Huldrens Roser
Alt min unge Begjær. —

Det var en varm St. Hansdag.
Alt mod Aften det led,
Solens rødmende Straaler
Hen over Søen gled.

Trykkende tung hang Varmen
Over Bøgenes Top;
Nede i Horizonten
Trak der et Uveir op.

Speilblank hvilede Voven,
Gjemt bag Sivenes Bryn,
Gjengav stundom et enkelt
Blaaligt blinkende Lyn.

Og i Lynets Belysning
Saae jeg Blomsternes Krands
Vuggende sig i sælsom,
Vild og svævende Dands.

Let som legende Huldrer
Steg de af Dybets Gjem,
Flere, bestandigt flere
Dukked af Voven frem.

Op fra de dunkle Vande
Lød saa sælsom en Klang;
Toner drog gjennem Luften,
Formende sig til Sang.

„Kom til vor stille Bolig,
Jordens deilige Søn!
Alt, hvad din Længsel attraaer,
Give vi Dig til Løn.

Stille vil vi din Længsel,
Dulme din Attraaes Røst,
Skjænke Dig Fred og Hvile,
Elskovs saligste Lyst.

Trygt, som et Barn, Du slumre
Skal i vor bløde Favn;
Her i krystende Arme
Glemmer Du Jordens Savn.

Kom, hvor Voverne trille,
Jordens deilige Søn!
Alt, hvad Din Længsel attraaer,
Give vi Dig til Løn.“

Halv fortryllet jeg stirred
Paa den sælsomme Leg,
Medens Attraaens Længsel
Op i mit Hjerte steg.

Alle de kuede Tanker
Vaagnede da paany,
Brød gjennem Hjertets Gjemme
Frem som Sol gjennem Sky.

Trods det stigende Uveir,
Trods den synkende Dag,
Kløved jeg Søens Vande
Dristigt med stærke Tag.

Voven skummed og brused
Om min Mund og min Kind,
Sære skvulpende Toner
Trængte sig til mit Sind:

„Røver Du Huldrens Roser,
Røver hun din igjen;
Vogt Dig og vènd tilbage,
Dristige Ungersvend!

Vogt Dig og vend tilbage;
Her er ei godt at boe.
Røver Du Huldrens Roser,
Fanger Du aldrig Ro!“

Men jeg svømmede fremad,
Baaren af Bølgens Arm; —
Da blev med Et jeg knuget
Til en bankende Barm.

Ned i Dybet jeg droges
Af en ustandselig Magt,
Tvende glødende Læber
Bleve mod mine lagt.

Tvende favnende Arme
Slynged sig om mit Bryst,
Dødens Kulde jeg følte,
Dertil al Livets Lyst.

Sort det blev for mit Øie,
Haanden blev svag og mat;
Uden Bevidshed sank jeg
Hen i en bælmørk Nat.

Men da jeg atter vaagned,
Brudt var min Ungdoms Mod;
Huldrens blomstrende Roser
Spredte laae for min Fod.

Megen Tid er forsvunden
Siden hiin Sommerkveld,
Da jeg gjæstede Huldren
Dybt i det klare Væld.

Aldrig fandt jeg dog Hvile,
Aldrig min tabte Fred,
Skjøndt jeg har stridt og kjæmpet
For et blivende Sted.

Aldrig vandt jeg en Kvinde,
Aldrig fæsted jeg Bo,
Aldrig et Barn jeg vugged
Paa mine Knæ til Ro.

Thi min Fred og min Uskyld
Gav jeg til Huldren hen;
Aldrig i Livet mere
Fanger jeg dem igjen!

Til Storken.

Hør, Du gamle Stork, der stalker
Gravitetisk om i Mosen
Med de røde Hoser paa,
Du, som med Ægyptens Præster
Har ført lærde Discussioner,
Indtil Du blev lærd som Faa!

Du, som er en Skræk for Frøer,
Og en Rædsel for det Kryb, som
Aldrig Dagens Lys fik seet!
Du, for hvem den danske Bonde
Iblandt alle Tobeens-Væsner
Har den største Pietet!

Snogedræber, Frøfordærver,
Pyramidetopbestiger,
Kloge, underlige Fugl!
Hør min Længsel, hør min Klage
Og giv Svar, ifald Du kan det,
Fra de grønne Piles Skjul.

Og ifald det Svar, Du bringer,
Er mit Hjertes Attraa gunstigt,
Hæv da Vingen høit til Flugt,
Men hvis ikke, kan Du gjerne
Blive der, hvor Elle krandse
Søens sivbevoxte Bugt.

Hvad jeg ønsker, er just ikke
Flere Søstre, flere Brødre;
Vi er otte, det er nok.
Og jeg frygter, Du faaer Utak,
Hvis Du bringer Hr. Pastoren
Tillæg til hans Børneflok.

Og, som ugift, nok Du aner,
At det stred mod Etiketten,
Hvis Du bragte mig den Smaa;
Thi mit Renommé, mit Rygte,
Det er Ting, som vist Du indseer,
Man ei nok kan passe paa.

Og desuden vil jeg ærligt
Skrifte Dig min sande Mening,
Skjøndt Du vist vil holde Huus:
Tanken blot om Barnejammer,
Vuggesang og Snak af Ammer
Reent mig gjøre kan confus.

Hvis Du træffer paa din Reise
Ret en ung og livsglad Pige,
Varm i Tanke, reen i Sind,
En, hvis unge Hjerte higer
Mod et Maal, hun selv ei kjender,
List Dig da til hende ind!

Siig da hende, at Du kjender
En, der længes, En, der higer,
Vær min Talsmand, vær min Tolk!
Men husk paa, Halvafrikaner,
At jeg ønsker ei Bekjendtskab
Med Ægyptens brune Folk! —

Hvad er det? Den tager Tilløb,
Majestætisk hen den svæver
Over Søens stille Vand,
Som en Piil den Luften skjærer, —
Nu den standser, ned den daler
Bag de fjerne Skoves Rand.

Og hvor sælsomt, — ned den daler
Netop der, hvor hendes Bolig
Staaer ved Søens blanke Glar.
Vel, saa vil jeg friste Lykken!
Jeg vil vove det og haabe
Paa et mildt og gunstigt Svar.

Ja, — og gunstigt maa det blive;
Storken vil mig bringe Lykke. —
Kloge, underlige Fugl,
Naar til næste Aar Du kommer,
Skal Du see to Fugle bygge
Rede her bag Løvets Skjul.

Frygt da ei for Etikette,
Ei for Renommé og Rygte!
Bring kun Gaven til vort Huus!
Du skal see, trods Barnejammer,
Vuggesang og Snak af Ammer,
Bliver jeg dog ei confus.

Helenes Grav.

Høit oppe i Sjælland, øverst mod Nord,
Paa det golde Sand ved Tidsvilde,
Hvor Gyvel og Revling broderligt groer
Og fletter med Lyngen et Blomsterflor,
Dér seer man et Kildevæld spille.
Tillive det kom en Sankt-Hansdags-Kveld;
En Døendes Taare skylder sit Væld
Helenes hellige Kilde.

Brat sænker sig Skrænten ved Kattegat,
Om Foden dets Bølger feie;
Men øverst oppe et Skuur er sat,
Et fattigt Værn mod den kjølige Nat,
Et Maal for de Troendes Veie.
Dér risle og rinde de Vover smaa,
Med Sundhed de komme, med Sot de gaae,
Til Havet faaer dem i Eie.

Et Steenkast kun fra det larmende Hav
Og udsat for Nattens Vinde,
Dér ligger paa Marken den simple Grav,
Hvor Døden sin evige Hvile gav
Til Danmarks frommeste Kvinde.
Hvor simpelt det Hele! — En steensat Plet,
Begroet med Blomster, der snoe sig tæt
Omkring det hellige Minde.

Her staaer jeg lænet til Høiens Rand
Og seer paa den lidende Skare,
Som troer, at en Drik af det kjølige Vand,
En Slummer paa Gravens græsklædte Rand
Kan frie dem fra Sygdom og Fare.
Her staaer jeg og seer den Jammer og Nød,
Hvormed at hine til Verden blev fød,
Et Liv i Lidelser svare.

Her staaer jeg nu selv, saa karsk og saa sund,
I Ungdommens Kraft og Lykke;
Men dybt jeg føler i Midnattens Stund,
Jeg eier dog ikke den faste Grund,
Paa hvilken hine tør bygge.
Jeg føler en Uro dybt i mig selv,
En underlig Dønning i Sjælens Elv,
I Hjertets Solskin en Skygge.

Det kuler fra Nord over Kattegat,
Det suser i Granernes Grene,
Og mørkere bliver den mørke Nat
Og mørkere Skyggen, der steg saa brat
Fra Graven, fra Sankta Helene.
Det suser og bruser, det gamle Hav,
De Syge stønne paa Helgenens Grav,
Og jeg gaaer hjemad alene.

Den syge Svale.

Naar Vaaren tvinger Vintren til at vige
Og spreder ud sin rige Blomsterskat,
Naar Svaleflokke lege lydt Tagfat
Igjennem Luftens grændseløse Rige,
Naar Dagen deler med den dunkle Nat
Sit Lys, saa fast de blier hinandens Lige,
Da stiger høit fra Jordens travle Vrimmel
En Takkesang op imod Herrens Himmel.

Thi det er Foraar. — Hvilken magisk Klang
Har Sproget ei til selve Ordet bundet!
I Tanken sees med blanke Bølger Sundet
At skumme langs med Bøgeskovens Hang;
Man hører Frøens Kvækken, Lærkens Sang,
Man seer hver Plet, hvor man engang har blundet,
Og op fra Mindets rige Kilder strømme
De stærke, farverige Foraarsdrømme.

Hvor tydeligt seer man ei Lyset spille
Igjennem nysudsprungne Bøges Hegn,
Og Duggens Perler, Freias Troskabstegn,
I Blomstens Bæger blinke skjult og stille!
Man hører Faldet af den milde Regn,
Og hvor fra Blad til Blad de Draaber trille,
Man mærker Granens Duft og Vindens Susen
Og Aftenklokkens Klang og Bølgens Brusen.

Da gribes man af denne stærke Længsel
Til brat at bryde Trædemøllens Hjul,
Man faaer en Følelse som Høstens Fugl,
Der higer bort mod Syd fra Nordens Trængsel;
Da sprænger man med Kraft sit Bylivs-Fængsel
Og søger dybt i Skoven Læ og Skjul,
Hvor trindtomkring af nyfødt Liv omgivet
Man, nyfødt selv, just dobbelt nyder Livet.

Og Alle lytte til Naturens Tale
Og drage bort som Trækfuglsværm i Høst;
En Deel for sig paa Klampenborg at svale,
Hvor Sundets Belte hæver Sverigs Bryst.
En anden Deel, og det den bindegale,
Paa Landeveien søger landlig Trøst,
Og leve høit, bevidste om det Fine,
Af Strandvei, Støv, Besøg og Krinoline.

Men hver en Høst, naar Svalerne sig samle
Til Reisens Iil med Kviddren, Støi og Sang,
Man finder nogle Unge, nogle Gamle,
Hvis svage Vinger Reisen er for lang.
Man finder Flyvere, før høist i Rang,
Som nu ei meer med Flokken op kan hamle:
Thi Skjæbnen, hver Mands Hersker og Betvinger,
Har Kraften brudt og stækket deres Vinger.

De blier tilbage, naar de Friske jage
Afsted til Syden under Jubelsang;
De blier tilbage her, men deres Klage
Sig spreder trindt i Skov, paa Mark og Vang,
Og seent i Høst man hører mangen Gang
En Veemodstone gjennem Luften drage,
En Tone, længselsfuld og dyb i Smerte,
En Gjenklang fra et tungt, fortvivlet Hjerte.

Saa kommer Vinteren, den tunge, lange,
Med Sneens Flokke, Østenvindens Kuld,
Saa glemme de de muntre Foraarssange
Og fjæle dybt sig i det sorte Muld;
Dér venter hver af dem, en stakkels Fange,
Paa Sneens Smelten, Foraarssolens Guld,
Paa Dagen, som igjen skal Frihed bringe
Og skjænke Livskraft til den brudte Vinge.

Min Lod som Svalens blev. Som den jeg drømmer
Om svundne Tiders himmelhøie Flugt,
Om stille Skove hist ved Aaens Bugt,
Hvor Bølgen dæmpet mellem Sivet strømmer,
Om Bien, som paa Luftens Solhav svømmer,
Om Aftenrødens Glands, i Havet slukt,
Og hvert et Minde, jeg i Krandsen fletter,
Sin Deel af Tidens Langsomhed udsletter.

Græshopperne drage forbi.

(Et østerlandsk Billede.)

Sværmen i det Fjerne.

Som den skysorte Nat vælder ud over Jord,
Som en Storm farer hen over Hav,
Saadan drage vi frem ved det bydende Ord,
Som os Herren, den vældige, gav.
Rædsel sprede vi trindt over Jorden,
Rullende lyder som Hævnerens Torden
Vingernes Slag.
Høit over skjærmende Mure vi springe,
Sværd kan ei saare vor pandsrede Bringe,
Bølger ei hæmme,
Luer ei skræmme
Os, som gjør Nat af den solklare Dag.

Sværmen i Luften.

Frem gjennem Skyerne komme vi seilende,
Svirrende,
Dirrende
Vingerne gaae.
For vore Øine, de Intet forfeilende,
Blomsterne Blikkene bange nedslaae;
Kronerne lukkende,
Bladene dukkende,
Bøie de Bægeret blysomt mod Jord,
Sagteligt sukkende
Klinger i Chor:
Græshoppen kommer, til Skjønheden beilende.

Sværmen paa Jorden.

Vi ere Jehovas Hære,
Hans Vredes mægtige Tolk;
Vidt over Landet vi bære
Bud til det sløvede Folk.
Har Lid det sat
Til falske Guder
I Vantroes Nat; —
Vor Hær bebuder,

At Herrens Vrede
Til Straf er rede.
Som Ildsluer komme vi, Hævnerens Gave,
At kue Styrken;
Foran er Edens blomstrende Have,
Bag os en Ørken!

Sværmen i Træerne.

Kryb op, kravl op
Imod Træets Top,
Til Frugternes bugnende Stade!
Derop i Galop
Med dristige Hop,
Der voxe de saftigste Blade.
Hør, Grenene brage
Ved uvant Vægt,
Og fostre, svage,
En kraftig Slægt!
See, Fuglene drage
Med ængstlig Lyd
Langt imod Syd,
Bort fra den truende Landeplage.

Sværmen i Luften.

Bøier til Siden paa Vingen, den bærende!
Knagende,
Bragende
Luer slaae frem.
Skulle vi skræmmes fra Risen, den nærende,
Jages tilbage til Ørknen, vort Hjem?
Slaaer de forbittrende
Luer med knittrende
Vinger og dæmper den blussende Ild!
Mennesket sittrende
Lære vi vil:
Græshoppen agter ei Ild, den fortærende.

Sværmen paa Jorden.

Vi hundrede Sønner føde,
Dog dræber Gud Zebaoth een;
Thi hvis ei den Ene døde,
Timedes Jorderig Meen.
Da Land og Hav
Og høien Himmel
Blev fælles Grav
For Livets Vrimmel.

Vi opaad Jorden
Fra Syd til Norden,
Vi uddrak Havets dybtrullende Vande
Og gnaved Sandet,
Til vidt det føg fra de tørrede Strande
Og dækked Landet.

Sværmen i Træerne.

Kryb op, kravl op
Til Palmernes Top,
Hvor Saften i Bladene rinder!
Derop i Galop
Med dristige Hop!
Den herligste Føde Du finder.
Rød Frugten vinker
Paa mørkgrøn Bund,
Og Duggen blinker
Ved Bladets Grund.
See, Maisolens Straaler
Kaster en Krands
Af Guld og Glands
Over de duftende Blomsterskaaler.

Sværmen i Luften.

Stiger nu opad, rask Vingerne vendende!
Susende,
Brusende
Høres vor Hær.
Stiger mod Solen, i Middagen brændende,
Breder Jer, spreder Jer, kom ei for nær!
Solen omsværmende,
Stadigt os nærmende,
Dække dens lysende Skive vi til;
Mørket, det skjærmende,
Vidne da vil:
Græshoppen tvinger selv Solen, den blændende.

Sværmen paa Jorden.

Os Herren gav Løvens Bringe,
Som Hestens vort Hoved staaer,
Han laante os Ørnens Vinge
Og gav os Kamelens Haar.
Som Strudsens Fod
Er vor og dannet,
Og Tigerblod
I vort er blanded;

Med Tyrens Nakke
Vi tog tiltakke;
Os Slangernes Ringe som Værge bedække
Og skjærme Bugen,
Med Røst som Schakalens vi Folket skrække,
Som den forslugen.

Sværmen i Træerne.

Nu bort i Galop
Fra Palmernes Top,
Nu staaer kun den afklædte Stamme;
I Cedrene op
Med dristige Hop,
Frygt ei for den tærende Flamme!
See, Luen sig strækker
I Græsset blot,
Men ei den rækker
Vort høie Slot.
Ei gaae vi tilbage,
Før Ild som Gjæst
Bryder vor Fest,
Saa kan vi altid videre drage.

Sværmen i det Fjerne.

Ingen Stamme paa Jord staaer i Styrke os nær,
Og ei kommende Slægter skal see
Noget Folk, der som vort har saa mægtig en Hær,
Og hvis Slag bringer tungere Vee.
Høit paa de høieste Bjerge den stiger,
Skoven den fælder, og Mennesket viger
Bævende bort.
Markerne gulnes og Engene graane,
Solen faaer Glands som den dæmrende Maane,
Dyrene dødes,
Jorden forødes,
Himmelen klæder sin Hvælving i Sort.

Med en Flagermuus.

(fra Kronborgs Kasematter.)

Alt er saa stille; kun Tonerne klinge
Fjernt af Aftenklokken over Land, over Hav.
Ud jeg i Natten nu spreder min Vinge,
Flygter fra min kolde, min dagskumle Grav.
Venlige Nat, med din Stilhed og Ro,
Med dine Stjerner, jeg hilser Dig atter!
Dorsk er mit Dagliv og dunkel min Bo,
Øde de dybe Kasmatter.

Mærker Du ikke, hvor Kløveren dufter?
See, hvor Maanen skinner saa klar og saa fuld!
Brisen fra Sundet forfriskende lufter,
Kruser Vandets Vove til pureste Guld.
Hører Du ikke? Fra Teglstrup Revier
Klinger et Valdhorns melodiske Klage;
Tonerne ramme de gothiske Spiir,
Ræddes og flygte tilbage.

Herlig er Nattens bestjernede Himmel,
Men den lyse Dag er vist lige saa skjøn;
Følge med Fuglenes jublende Vrimmel,
Det er mit Ønske, min høieste Bøn.
Dog, de foragte det fattige Dyr;
Jeg er ei Selskab for jublende Fugle,
Derfor jeg flygter, naar Morgenen gryer,
Ned i min gravmørke Hule.

Han, som mig sender, det Samme just tænker,
Ønsker tidt at sværme blandt Sangernes Lag,
Ønsker at sprænge de trykkende Lænker
Og at flyve høit i den solklare Dag.
Ak, men han føler sig ensom, forladt,
Tonernes Fugle med Vingerne hænge,
Modløs og famlende slaaer han kun mat
Lyrens guldsnoede Strænge.

Fredsæle Nat! Naar med lysende Kloder
Venligt Du har smykket din hvælvede Bo,
Naar som en ung, som en lykkelig Moder
Jordens travle Børn Du har lullet i Ro,
Dybt i mit Indre Du Gnisten har tændt,
Stærk er min Vinge, jeg veed, den ei svigter,
Og i et lykkeligt, enkelt Moment
Kan jeg mig føle som Digter.

Stambogsblad.

I Skoven ved mit kjære Fredriksdal,
Det Sted paa Jorden, der mig fastest binder
Ved Barndoms lyse, Ungdoms friske Minder,
Det Sted, hvor tidt i Tanken jeg mig finder
Snart vandrende i Skovens hvalte Sal
Og snart ved Aaen, der tungsindig rinder, —
Dér sad jeg nys en solvarm Sommerdag.

Det var ved Furesøen. Slanke Bøge
Sig dristigt reiste i den klare Luft;
Det slagne Hø, de gamle Lindes Duft
Forsøgte Skovens Vellugt at forøge,
Mens Søen laa saa dæmrende, saa stille,
Ret som den frygted Freden at forspilde.

Thi Solen gik just ned. Fra Farum lød
Den kjendte Klokke over Søens Vove;
Kun den og Klokkefrøens Stemme brød
Den dybe Taushed i de dunkle Skove.

Da gik jeg atter til mit nære Hjem,
Og mens jeg gik, sig for min Tanke stilled,
Dybt hentet op af min Erindrings Gjem,
Af denne Plet et ganske modsat Billed. —

Den første Gang, jeg Furesøen saae,
Var en af Efteraarets tunge Dage;
Istedetfor en Himmel, varm og blaa,
For Blomsterduft og Nattergalens Klage
Saae jeg kun Taagen ligge klam og graa,
Og al den Fuglesang, jeg hørte paa,
Var Skriget af en hæs, forvildet Krage. —

Man sagde til mig: „Egnen her er skjøn,
Saa skjøn, at Volmer valgte den til Tove.
Aakanden flyder paa den blanke Vove,
Og Engen pranger blomstrende og grøn,
Naar Somren hviler i de tætte Skove.“
Jeg hørte det, men tvivled dog i Løn;
Jeg hørte det, men aned ingensinde,
At denne Plet saa fast mig skulde binde. —

Saaledes gik det med min Yndlingsegn,
Og saadan er med Dig det ogsaa gaaet;
Det vared længe, før jeg fik forstaaet
Dit sære Væsens sært udhængte Tegn.

Til en Ven.

Broder deroppe! Hvad gaaer der dog a' Dig?
Aldrig meer jeg hører et levende Ord!
Siig, er Humeuret da reent gaaet fra Dig,
Eller mon Du død og høisalig mig troer?
Jeg skriver Breve, men stum som en Væg
Bliver Du ved i din Lovbog at granske,
Sidder paa Kronborg med fastvoxed Skjæg,
Som en modern Holger Danske.

Reis Dig, min Gut, fra din skimlede Jura,
Husk, hvordan Du her gik i Byen og drev,
Løs dine Tanker og lad in natura
Snart mig see Dig selv eller mindst dog et Brev!
Husk, at af Mile der findes kun sex,
Husk, der er „krögare“ langs hele Linien!
Fast maa man troe, Du er dumpet perplex
Lige midt ned i Ostindien.

Siig, hvad Dig fængsler paa Slottet deroppe!
Ligger Du og drømmer med Piben i Mund,
Flyver din „Maage“ paa Bølgernes Toppe,
Eller mon Du solder med „bröder från Lund“?
Eller, I Guder, jeg faaer en Idee!
Har ved et Piilskud Du tabt Contenancen?
Saaret til Døde Du ligger maaskee
    Ventende paa Ambulancen?

Sligt er ei farligt, man blier lidt bedøvet,
Men man døer i Regelen ikke deraf.
Jeg har seet dem, som af Piilskud har prøvet
Over et Dusin og dog holdt sig ret brav.
Puds dine Fjedre, hvis de har lidt Meen,
Stryg Dig om Næbet og flyv saa tilbage!
Inde hos os, her i Nordens Athen,
    Finder Du lettest en Mage.

Ha, hvad er det? Kan jeg troe mon mit Øre,
Eller er det Spil af en vild Phantasi?
Det er din Stemme, jeg synes at høre,
Baaren af en Bellmansk, bekjendt Melodi;
Toner, der vække snart Længsel, snart Lyst,
Gjenlyd fra lystige, letsvundne Dage
Fylde med Veemod det bankende Bryst,
    Hør, hvor de bævende klage:

„Hvad kan Du give til Gjengjæld for Sundet,
For den grønne Skov med den speilblanke Sø?
Hvad for en Vandring, naar Heden er svundet,
Langs med Teglstrup-Engenes duftende Hø?
Hvad for i Aftenens dæmrende Stund
Sværmerisk at drømme ved Gurre Ruiner?
Hvad for en Baad, som Dig vugger i Blund
Midt mellem Søens Undiner?

Hvad kan Du gi'e for en Aften som denne? —
Blodrød stiger Maanen af Bølgernes Favn,
Klart toner Sangen fra Baaden histhenne,
Som fra Sverig søger den hjemlige Havn.
Bølgerne rulle for Aftenens Vind,
Alt bliver stille, sig Tonerne dæmpe,
Taus staaer i Maanens hvidglimtende Skin
Slottets alvorlige Kjæmpe."

Ak, ti dog stille! Den lokkende Trille
Passer slet for den, der er stænget i Buur,
Som af Collegier sin Føde maa pille,
Synge maa sin Sang for den mugnede Muur.
Jeg, som skal samle min Lærdom i Hast,
For igjen at tylde den i Professores,
Jeg har for dét hverken Ro eller Rast,
Jeg har ei Tid til at mores.

Femogtyve Aar.

1836.

I Nybrogade, dér, hvor nu
En stiv, moderne Bygning staaer,
Dér laa i længst forgangne Aar
En underlig, en gammel Gaard.
Lavt var dens Tag og mørk dens Væg,
Men over Porten strunk og stolt
En kulsort Hane Kure holdt,
Som vilde den med Næb og Klo
Forsvare Redens trygge Ro.
Det Hele bar et sælsomt Præg
Af gammeldags Beskedenhed,
Af Hygge, Hjemlighed og Fred.
Og ved dets Side stod det Sted,
Som havde seet ham voxe frem,
Hans Barndoms lyse Minders Hjem.
Det havde kjendt ham alt som Pog,
Naar hjem han fra sin Skole drog,

Det havde hørt hans muntre Sang,
Da han som Yngling første Gang
I Livets Tummel ud sig svang.

Nu saae det ham som voxen Mand,
Men grant det mærked dog, at han
I Løndom af en Længsel led,
Som ikke Hjemmets stille Fred,
Ei Bølgens Suus, ei Vaarens Vind
Bort kunde puste fra hans Sind; —
Thi Længslens Navn var Kjærlighed.

Og Hjemmet saae, han drog afsted;
Men Ingen saae ham, da han gled
Hen over Beltet i Aftenen stille,
Thi det, som jubled i hans Bryst
Og det, som hvidsked om Haab og Trøst,
Og det, som fyldte hans unge Sind
Og brændte som Blus paa hans varme Kind,
Var hans Kjærligheds Dronning, Mathilde.

Det suser over Veile Fjord,
Det bruser gjennem Vig og Nor,
Stærkt Stormen sine Vinger slaaer
Om Tirsbæks gamle Odelsgaard.

Og Bøgen splintres i sit Fald,
Og Bølgen skummer vild og vred
Mod Landets blomsterløse Bred
Og sprøiter Skummet harmfuld op
Og hænger det i Bøgens Top
Ret som et sneehvidt Sørgeliin,
Fordi at hun, saa faur og fiin
Og fyrig som en ædel Viin,
Skal føres bort fra Jyllands Kyst
Til Sjællands blomstersmykte Bryst.

Dog flygtig som den lette Damp
Er Elementers vilde Kamp.
Sin Vinge sænker Stormen mat,
Og Bølgens Brusen standser brat;
Men imod Skovens Stammer slaaer
Midt i den stille, tause Nat
Et Tonevæld fra Tirsbæk Gaard,
Og gjennem Ruders blanke Glar,
Der spreder ud et Hav af Glands,
Man seer en prægtig, broget Krands,
Som svæver sirligt Par ved Par
I Brudevalsens lette Dands.

Men Parret hist, der Arm i Arm
Sig læner imod Vindvets Karm,
Og seer ud i Natten, den dæmrende, stille,
Som vilde de i Stjerners Skrift
See Livets kommende Bedrift,
Er ham fra Nybrogadens Gaard,
Er hende, som deelte hans Lod og Kaar,
Er hans unge Hustru, Mathilde.

1861.

Og Tider kom, og Tider gik,
Og meget, som man troede fast,
Af Tiden løst, istykker brast;
Thi Tiden er en mægtig Aand,
Som ofte med en jernstærk Haand
Og ofte i et Øieblik
Kan løse det, som Styrke fik.
Et Sekels Fjerdedeel forsvandt;
Men Baandet, som de Tvende bandt,
Ved Tiden just i Styrke vandt.
En yngre Slægt er voxet frem,
En Slægt, som alt har seet og lært,
At Intet er saa tungt og svært,

Det dog kan bæres let af To,
Naar fast de paa hinanden troe, —
Og derfor bringer den idag
Paa Tonefaldets Bølger milde
Et Ønske om, at han, der seer
I Løndom, hvad i Løndom skeer,
Maa holde fast det gamle Baand,
Maa signe med sin gavmilde Haand
Ham og hans Hustru, Mathilde.

Carl Johannes Nissen.

Just som Morgenen hævede høit sin funklende Fakkel,
Sænked ubøielig stræng Døden hans Fakkel mod Jord,
Medens fra lysende Sky Dagsroserne rødmende udsprang,
Lagde Dødsliliens Skjær sig om hans blegnende Kind.
Saaledes Budskabet lød, ufatteligt fast for os Andre,
Som i vort strømmende Liv synes at eie en Magt;
Saadan lyde det vil, i blødere, mildere Toner,
Naar den lægende Tid helèr det smertende Saar.

O, men glemmer ham ei! Lad ei de skiftende Dage,
Ei den rullende Tid vidske hans Billede ud!
Lufter i liflige Vaar fra Fuursø de viftende Vinde,
Springer i Frederiksdal Hummeltoftbøgene ud,
Husker veemodige da, hvor tidt fra de løvklædte Bakker
Her hans jublende Sang høit gjennem Buerne brød!
Sender i Sommerens Tid den gamle Lind paa Regensen
Sønnernes samlede Flok Strømme af kvægende Duft,
Mindes da ham, som gik bort, som tidt i lysklare Aftner
Drømte ved Blomsternes Duft Ungdommens fagreste Drøm!
Kommer saa Vinterens Tid og lyde Studenternes Sange,
Parret med Alvor og Skjemt, høit fra det festlige Bord,
Husk, der mangler en Røst, som altid stævnede forrest,

Naar det gjaldt om et Maal, mere om Alvor
end Tant!
Husk, der mangler et Blik, som ungt dog skuede
rigtigt
Dér, hvor Andre saa tidt planløst famlede
frem!
Saaledes samle I skal det Større saavelsom det
Mindre,
Knytte hans Minde til Alt, hvad ham i
Livet var kjært;
Da skal ei rullende Tid og ei de skiftende Dage
Vidske det Billede bort, som nu lysende
staaer,
Lydeligt vidne det skal: Det Liv ei leves for-
gjæves,
Som, af Dage kun kort, leves for Sandhed
og Ret.

Overgangsperiode.

(Italien 1862—63.)

Indledning.

Som en Ranke
Er min Tanke;
Den maae have En, paa hvem
Den kan fæste
Sine næste
Skud, som just vil bryde frem.

Men hvad gavner
Det? Den savner
Denne Støttes faste Magt.
Derfor skuer
Du ei Druer,
Men kun golde Blades Pragt.

Lykkens Terning.

Jeg veed knap selv, hvad jeg vover,
Thi uvis er Sjæl og Aand,
Dog griber jeg Lykkens Terning
Og veier den i min Haand.

I Bægeret lader jeg trille
Den Terning med Hvidt og Sort,
Nu sætter jeg Liv og Lykke
Alt paa et eneste Kort.

Jeg frygter for Alt at tabe,
Jeg haaber at vinde mig selv;
Frygt og Forhaabning brydes
Som Bølger i Sjælens Elv:

Men Du maa løse den Gaade,
Jeg næppe selv kan forstaae,
Og Du maa dæmpe de Bølger,
Som gjennem mit Indre gaae.

Og Du maa rulle den Terning,
Hvori saa meget er lagt,
Og vie mit Liv til Gjerning
Og give dets Gjerning Magt.

Befæst mit Haab eller kast det
Villieløst atter til Jord!
Alt, hvorom jeg Dig beder,
Er kun et eneste Ord,

Et Ord, saa let og saa lille,
Et Ord, saa tungt og saa svært,
Et Ord, som Kvinden alt nemmer,
Før hun fik Talen lært,

Et Ord, der vier til Lykken
Eller den dybeste Nød,
Et Ord, som ene kan lignes
Enten ved Liv eller Død.

Lyt til min dristige Tale,
Altfor dristig, jeg troer!
Husk, hvorom jeg Dig beder
Er kun et eneste Ord!

Sonetter.

I.

Jeg fik, hvorom jeg bad. Et lille Ord,
Saa fuldt af Smerte og saa rigt paa Kummer,
Hiint simple Svar, der frygtes meest paa Jord,
Fordi dets trende Tegn al Smerte rummer.

End Sorgens Brænding i mit Hjerte skummer,
Endnu jeg maaler ei, hvor dyb og stor,
Hvor tung en Kval der i mit Indre boer;
Det kommer først, naar Taarerne forstummer.

Thi naar man ikke meer formaaer at græde,
Da kommer først den rette, bittre Smerte
Og fletter Led for Led en Sorgens Kjæde.

Med denne lænket, gaaer jeg gjennem Vrimlen;
Og tynger den til Jorden end mit Hjerte,
Jeg klager ei, den binder mig til Himlen.

II.

Jeg elsker Dig, min Sorg. Du er min Brud!
Ved Dig skal Intet mig i Verden skille;
Thi Du er dyb, alvorlig, sand og stille,
Som hun det var, fra hvilken Du gik ud.

Af hende blev Du skabt. I kulsort Skrud
Du sidder taus ved Mindets dybe Kilde
Og viser mig med Blikke veemodsmilde
Det Billed, som skal føre mig til Gud.

Thi hende selv, jeg veed, jeg maa forsage;
Men Skjønhedsbilledet, som hun har skabt,
Det er den Eiendom, jeg har tilbage.

I det jeg eier Styrke mod det Onde.
Jeg føler dybt, gaaer ogsaa dette tabt,
Da svigter Alt, og da gaaer jeg til Grunde.

III.

Der gaaer et Suk af Sorg og Savn og Længsel
Igjennem Alt, hvad der paa Jorden boer;
Thi hver en Sjæl, hvor høit den ogsaa foer,
Sig føler knuget af sit Jordlivsfængsel.

Hvad kan da sprænge dette stærke Hængsel,
Der binder Aanden til den mørke Jord?
Er ingen Trøst da givet, intet Ord,
Der løser Sjælen fra dens dybe Trængsel?

Eet Ord der findes, som kan os forløse,
Et lille Ord, os naadigt sendt fra Gud,
Og af hvis Væld vi Kraft og Lindring øse.

Thi er paa Jorden lukket til vort Eden,
Er Alting tabt og Haabet slukket ud,
Vi skal dog frelses gjennem Kjærligheden.

IV.

Naar vi skal frelses gjennem Kjærligheden,
Og hun, der gav os Kjærlighedens Daab,
Har røvet selv det sidste, svage Haab,
Hvor finde vi paany det tabte Eden?

Alt er jo sluppet op! Forspildt er Freden,
Og intet Echo svarer Sjælens Raab;
Alt stivner i de Ord: Forsag hvert Haab!
Her hjælper ingen Søgen, ingen Leden!

Forsage! O, hvor tungt er ei det Ord!
Forsage hende! Dobbelt tungt det klinger.
Hjælp mig, min Frelser, i det rette Spor!

Du vandred selv forladt paa denne Jord;
Forraadt, korsfæstet dog Du Frelse bringer
Til hver, som lider, og til hver, som troer.

V.

Hvor er det smukt, naar tvende Sjæle bygge
I Haab og Tro et fælles Hjem hernede,
Et Arnested, som milde Genier frede,
Hvor Livets Solskin deles, Livets Skygge!

Hvor eier sligt et Hjem dog Fred og Hygge!
Det er en Skat, hvorefter Alle lede,
Og een er Bønnen, som vi Alle bede:
Skjænk os i Livet denne sjeldne Lykke!

Og dog en anden, ædlere, blev givet;
Den søges ei, den blandet er med Kummer,
Men dog den høieste maaskee i Livet:

At vandre stille blandt den travle Skare,
Alene med den Sorg, som Hjertet rummer,
At elske haabløst, men sin Fred bevare. —

Forskudt.

Af alle Ord,
Af alle bittre,
Smertefulde,
Kvalfyldte Ord,
Kjender jeg et,
Et, der kan saare
Dybest og heftigst
Menneskets Bryst,
Og Ordet lyder:
„Forskudt, forsmaaet!“

Værre end Dybets
Haansord og Latter,
Værre end Krybets
Snigende Gift
Bider det Ord
Sig fast i mit Hjerte.

Forskudt, forsmaaet!
O, jeg har prøvet
At trøste mig selv,
Men Alt er forgjæves.
O, kunde jeg græde!
Men ak, jeg kan ei
Længere græde.
Tørt er mit Øie,
Og havde jeg selv
Havets Vande,
Jeg øste dem ud.

Træt er min Hjerne,
Og mat min Tanke;
Bestandig gaaer den
Den samme Kredsgang
Og gjentager altid,
Stedse, bestandigt:
Forskudt, forsmaaet!

O, evige Gud,
Send mig en Hjælp,
En Trøst og en Lindring,
Thi jeg forgaaer!
Send, hvad Du vil,

Kun send mig ikke
Den kvalfulde Tid,
Der bleger Mindet,
Naar Haabet er udslukt!

Forskudt, forsmaaet
Af hende, jeg elsker!
Nei, jeg vil ikke
Høre det længer,
Og dog, hvor jeg gaaer,
Hvisler det om mig:
Forskudt, forsmaaet!

Nu har jeg lukket
Vinduets Skodder;
Alting er mørkt.
Fristeren kommer:
„Livet og Døden“,
Hvidsker han sagte,
„Ligger i Menneskets
Villie og Haand.“

Evige Gud!
Hvad er det, jeg gjør!
Fri mig fra Vanvid!

Nei, jeg vil ikke
Længer fortvivle.
Som Barnet klynger
Sig fast til sin Moder,
Saaledes, Gud,
Klynger jeg mig
Fast til dit Ord.
Fra dine Læber
Høres der aldrig
De tunge, bittre,
Kvalfyldte Ord:
Forskudt, forsmaaet!

Resignation.

Der ligger dybt
I Menneskets Bryst
En higende Længsel
Inderst begravet.
Men ofte slumrer den,
Rolig som Barnet,
Uden at mærkes.

Da slaaer der et Glimt,
Hurtigt som Lynet,
Ned i Menneskets
Rolige Barm,
Og Længselen vækkes.

Nu higer og stræber
Menneskesjælen.

Og Længselen klager
Og kalder og sukker
Efter at favne
En, som forstaaer den;
Og Mennesket kalder
Sin higende Længsel:
Kjærlighedsdrømme.

Men ofte skeer det,
At Længselen sukker
Og klager forgjæves.
Da flagrer den om,
Indtil den finder
Freden og Hvilen
I Troen paa Guds
Evige Naade.

Men ak, der gives
En tredie Længsel,
Den bittreste, værste,
Meest fortærende,
Grusomme Længsel,

Naar man har tabt
Kjærlighedsdrømmen
Og Troen paa Gud, —

Naar man, forskudt
Af den, som man elsker,
Og langt fra sin Gud,
Vandrer alene,
Vildfarende om,
Dreiende sig
I evige, Vanvid
Vækkende Kredse, —

Naar man er nødt
At færdes i Livet,
Smilende, glad,
Med Braaden i Hjertet,
Nødt til at lee,
Juble og synge
Med Graaden i Øiet.

Da gjelder det om
Aldrig at kaste
Sig selv for den Magt,
Som lokker dæmonisk
Menneskesjælen,
Men holde sig fast
I Skjønhedens Rige,

At klynge sig til
Det Sande og Gode
For derigjennem
Veien at finde
Til ham, hvem man endnu
Med al sin Villie
Næppe kan troe paa,

Men fremfor Alt
Aldrig at tabe
Det lysende Billed
Af hende, man elsker,
At holde det fast
I Tidernes flydende,
Vexlende Strømning.

Da kommer der vel
En lysere Tid,
Hvor Billedet mildnes
Uden at falme,
En Tid, hvor det staaer
Som Bjergenes sneedækte,
Lettilhyllede,
Dæmrende Toppe
I Aftenens Solglands.

Da kommer en Tid,
Hvor Lidenskabernes
Oprørte Hav
Lægger sig stille,
Saa kun en Luftning
Fra Mindernes Land
Kruser dets Vover.

Og endelig stiger
Af Tidernes Nat
Hiin Dag, som sikkert
Engang vil komme,
Da Sjælen, forsonet,
Med sig og sin Gud,
Skuer tilbage.

Da takker den ham,
Den evige Kjærligheds
Mægtige Ophav;
Da fatter den først,
At Veien til Troen,
Lyset og Livet
Gjennem Forsagelsens
Sorgfulde Veie
Fører til Gud.

De tvende Kilder.

Et romersk Sagn for min Tanke staaer:
Enhver, som i Midnatsstunden
Med Tro i Hjertet til Trevi gaaer
Og fører dens Vand til Munden,
Han skal, saa vide han farer om
— Ja, var det til Nordpolens Strande —
Dog længes efter det deilige Rom
Og Trevis hvidskende Vande.

Han skal ved Morgen og seent i Kveld,
I Vintrens og Sommerens Dage,
Dog mærke i Sjælens inderste Væld
En Kraft, som drager tilbage,
En Magt, der lokker med lønlig Røst,
En Røst, der kalder og klager,
En bævende Længsel dybt i sit Bryst,
Som atter mod Rom ham drager.

Han skal ei glemme den evige Stad,
Hvor Skjønhedsstraalerne strømme,
Hvor Skjemten og Alvoren følges ad,
Og Gjerningen parres med Drømme,
Hvor Nuet løfter ham fuglefri,
Mens Storhedens sjunkne Minder
Ham sang en alvorsfuld Melodi
Om Tiden, som løser og binder.

Og er han ei en usalig Mand,
Som svigtes og vrages af Lykken,
Da skuer han atter Italiens Land
Og drømmer i Laurbærskyggen,
Da drømmer han atter med Fryd igjen
Hiin Drøm fra hans Ungdoms Dage,
Han lytter igjen til Sphinxens Sang
Og til Antikernes Klage.

Du klare Fontane med Perlers Pragt,
Du boblende, skummende Trevi,
Du kjølige Nymphe i Sølvmorsdragt,
Som vækker en Længsel, en evig, —
Vel lytted jeg tidt til din lokkende Sang
Ved Dag og i Natten, den silde,
Dog lærte mig Livets vexlende Gang
En dybere rindende Kilde.

Den bruser dybt i hvert Menneskebryst,
Men dybest dog hos en Kvinde;
Den taler om Længsel, om Savn og Lyst
Saa lifligt som Vaarens Vinde;
Den klinger dæmpet som Aanders Sang,
Den kalder, klager og daarer,
Og bryder den synligt frem en Gang,
Da kalder Verden den Taarer.

Som Trevi, der kommer fra Bjergenes Schacht
Og styrkes af Jordens Indre,
Saa eier det Væld en unævnelig Magt
Til Menneskesjælen at lindre;
Men vee den Mand, som i lønlig Stund
Har speidet dets lønlige Veie
Og kjølet ved den sin brændende Mund, —
Hvis ei han det fanger i Eie.

Han hviler aldrig, han har ei Fred
For Længslens urolige Bølge,
Han kan ei mane de Skygger ned,
Som stedse hans Spor forfølge;
Og kaster han sig med Fortvivlelsens Magt
I Verdens larmende Skare,
Han og hans Sorg have sluttet en Pagt,
Som gjennem Livet skal vare.

Længsel.

Det er dog underligt, hvoraf det kommer,
Men hvergang Du i mine Tanker rinder,
Da slaaer et Pust af Danmarks friske Sommer
Ned i mit Sind, og Vinteren forsvinder.

Da seer jeg atter Bøgens hvalte Kroner,
Hvor Lyset halvbrudt gjennem Løvet spiller,
Og atter lyder Droslens stærke Triller
Omkap med Nattergalens bløde Toner.

Og atter staae de hvide Anemoner
I Græssets Blomster blandt Viol og Primler,
Og atter Maanen over Engen troner,
Hvor Taagen hæver sig i lette Strimler.

Og Aftenklokkens Klang igjen jeg hører,
Og Kløvrens Vellugt over Marken vifter,
Og Drømmens Genius mig venligt fører,
Mens underfuldt sit Drømmeflor han skifter.

Thi pludseligt Du træder mig imøde,
Din hvide Kjole flagrer mellem Løvet,
Og mens Du rækker mig din Haand, den bløde,
Du siger mildt og sagte, men bedrøvet:

„Ei sandt, min Ven, Du elsker mig ei længer?
Forglemt er al din Kummer og din Kvide;
Du veed, jeg sørger ved at see Dig lide,
Og al din Sorg sig til mit Hjerte trænger.“

Da smeltes jeg af Veemod, Sorg og Længsel,
Af Øiets Sluser Taarers Strømme styrter;
Jeg vaagner op — blandt Pinier og blandt Myrther,
Og Rom er atter det uhyre Fængsel.

Paa Monte Pincio.

Paa Monte Pincio staaer jeg. Solen slaaer
Sit Flammetelt langs Horizontens Linier,
Og mens den langsomt til sin Hvile gaaer,
Forgylder den de mørkegrønne Pinier.
Alt er saa stille; til mit Øre naaer
Kun Nattergalen fra de nære Vignier,
Og monotont sig med dens Klager blande
De sprudlende Fontaners friske Vande.

Og Dagen svinder. Skjult i Nattens Gjem
Den fulde Maane over Roma svæver,
Paa Himlens Baggrund Peterskirken hæver
Sit kuppelbaarne Kors mod Frelsens Hjem.
Af Nattens Porte Stjerner stige frem,
Lavt over Korset Sirius alt bæver,
Mens Dioscurerne med sænket Pande,
Af Maanen blegnede, mod Zenith stande.

Ved Obelisken staaer jeg. Taust og tyst
Den minderige By i Dybden ligger,
Men ei min Sjæl dens døde Storhed drikker;
Min Tanke flyver til en anden Kyst.
Til Dig, mit Nord, mit Hjem, mit Haab, min Lyst,
Til Dig jeg Tankens Bud med Længsel skikker,
Til Dig, o Gefion, med de lave Strande,
Du skjønne Havfru, født af Sundets Vande!

Og dog, hvad vil jeg der? Naar Øresundet
Paany mig vugger i sin bløde Favn,
Da vil i Bølgen speiles et forsvundet,
Et savnet Billed og et elsket Navn,
Og Skoven hvidske vil om Sorg og Savn,
Og Voven om den Tid, som er henrundet,
Og Himlens Stjerner om det Haab, hun skabte,
Og Nattens Stilhed om den Fred, jeg tabte.

Og naar de istillagte, blanke Vande
Af Sneen dækkes i mit kolde Nord,
Da vil ved Tibren mine Tanker lande,
Hvor Rosen blomstrer og hvor Mindet boer;
Og fra mit Hjemlands sneeomføgne Strande
Mod Syd jeg sende vil to Længselsord:
Det ene „Roma“ lyder; men med Smerte
Jeg dølger taus det andet i mit Hjerte.

Nemi.

Hvor Nemisøen ruller sit blaaliggrønne Vand,
Der sad jeg alene ved den rørklædte Strand.

Der sad jeg alene, mens Natten drev paa;
Dog skjønnere Syner ret aldrig jeg saae.

Thi speilblank laa Søens forunderlige Flade,
Rigt smykket med Vandspiir og Aakandeblade.

Og Alting var saa stille, slet ingen Vind sig rørte;
Kun Natteluftens Susen i Sivet man hørte,

Kun af og til en Fisk, der slog de Bølger klare,
For atter forskrækket i Dybet at fare.

Men oppe fra Genzanos olivenklædte Høie
Saae Maanen ned paa Søen med nysgjerrigt Øie.

Thi op fra Søens Dyb steg Taagerne, de hvide,
Og formed sig phantastisk langs Klippemurens
Side.

Langs Klippemurens Sider og over Søens Vande
Man saae de lette Taager sig underligt at blande.

Snart synkende mod Jorden, snart op mod Himlen stigende,
Snart smeltende sammen, snart fra hverandre vigende,

Snart formede som Alfer og snart som grimme Gnomer
Fremsteg i Maanelyset de luftige Phantomer.

Men jeg sad alene og stirrede derpaa,
Saa underlige Syner ret aldrig jeg saae.

Thi Søens Vande bruste. Der danned sig et Billed;
Mod Søens mørke Baggrund det skarpt og klart sig stilled.

Det var de samme Læber, det var det samme Øie,
Hvis Straaleglands mig mødte paa Romas gamle Høie.

Det samme Smil, der lokked, de samme Træk, der daared,
Det samme Blik, der læged, hvor nys det havde saaret.

Som hugget ud i Marmor, af Riimkrystaller
dannet,
Det sagte fløde imod mig, halvt svævende paa
Vandet.

Det nærmede sig til mig; da saae jeg, det var
hende,
Hun, som jeg høiest elsked, men aldrig kunde
vinde.

Det glittrede i Luften, og Maanelyset bæved, —
I mine aabne Arme det skjønne Billed svæved.

Og paa de fine Læber, halvt aabnede og bløde,
Jeg hæftigt trykked Seglet for Elskovs første Møde.

Da klang der over Søen en vild, en haanlig
Latter,
Som Fjeldets haarde Sider tilbagekasted atter.

Det klang igjennem Luften, det lød henover
Vandet
Som Hulken, Suk og Stønnen vildt med hver-
andre blandet.

Og mellem mine Arme, saa let som Bølge-
skummet
Det skjønne Billed løstes, henflydende i Rummet.

Men Natteduggens Perler hang tykt i Træets
Grene
Og glimrede som Taarer paa Fjeldets haarde
Stene.

Kun disse blanke Taarer var Vidne til vort
Møde; —
Dem lagde Morgensolen med sine Straaler øde.

»Hun sover kun.«

(6te Mai 1863.)

„Fører mig til Gravens mørke Lund!
Stands, Jairus, Sorgen og din Taare;
Thi din Datter, strakt paa Dødens Baare,
Hun er ikke død, — hun sover kun!“

Saa det klang fra Galilæas Hjem.
Som en Efterklang endnu det klinger:
Dødens Drage sank med brudte Vinger,
Stjernen tændtes over Bethlehem.

Og den speiler sig i Tidens Elv,
Hvor som Elveroser selv vi svømme.
Livets Kval og Livets lyse Drømme
Er kun Skum og Bobler, som vi selv.

Kun i Bølgen fæster sig vor Rod,
Kun om Skummet al vor Gjerning melder,
Kun til Boblen sig vort Hoved hælder,
Blomster ere vi paa Tidens Flod.

Blegne, falme, visne hen og døe,
Saa bestandigt Tidens Bølge sukker;
Om de blege Blomster den sig lukker,
Men den spreder deres rige Frø.

Først i Graven dette Rod nu slaaer.
Ovenover ruller langsomt Tiden;
Men som Frøet, gjemt i Pyramiden,
Spirer det igjen om tusind Aar.

Græder sagteligt i Gravens Lund!
Men husk paa, at over Tidens Vande
Klinger det fra Galilæas Strande:
„Hun er ikke død, — hun sover kun!"

Munken.

Munken sidder i Cellen.
Dens Væg er nøgen og øde;
Paa Bordet staaer et Par Roser,
Halvaabne, friske og røde.

Vindvet gjemmer en Sidsken;
Saa klare lyde dens Triller.
Ude bag Gitterruden
Havet i Sollyset spiller.

Munken reiser sig langsomt,
Bogen lukker han sammen,
Beder en Bøn saa stille,
Hvidsker et halvkvalt Amen.

Op af Kutten han drager
Lønligt et lille Billed;
Længe han det betragter
Taus og i Tanker hildet.

Læbens smægtende Smilen,
Øiets lokkende Luer,
Haaret med Sølverpilen, —
Atter henrykt han skuer.

Dog, han knuger det sammen.
— Hvad bær han nu i Sinde? —
Ak, det er ingen Madonna,
Det er en Synd, — en Kvinde.

Hen til Vindvet han vakler,
Aabner en lille Luge;
Havets graadige Bølger
Skjønhedsbilledet sluge.

Rask for Buret han aabner,
Sidskenen ud sig svinger, —
Munken skygger for Øiet,
Følger dens hurtige Vinger.

Roserne dufte saa røde, —
Rask han griber dem begge,
Foran Madonnas Billed
Vil han dem ydmygt lægge.

Op fra Havdybet klinger
Sang om Livshaab og Lykke,
Sang om tvende, der trofast
Dele Solskin og Skygge.

Fiskeren synger dernede,
Synger om Livets Glæder; —
Munken hyller sit Ansigt
Ind i sin Kutte og græder.

Sølyst.

Sølyst, dine svale Skygger,
Trøst for Trætheds Sorg,
Hvor i Tanken Bro man bygger
Til Uranienborg,
Hvor fra Høiden Blikket ganger
Over Bølgebryst,
Til det atter Hvile fanger
Hist ved Sveas Kyst!

Sølyst, dine krumme Gange,
Dine Rosers Bed,
Dine Nattergales Sange,
Dine Aftners Fred,
Dine slyngede Kanalers
Birkeklædte Bugt
Med de vidtbereiste Svalers
Vingelette Flugt!

Hvilke Minder, hvilke Tanker
Vækker ei dit Navn
Her hos den, der ene vanker
Fjernt fra Hjemmets Favn,
Som til Syden Vei har fundet
Og paa Ætnas Ø
Længes efter Øresundet
Og en Stak af Hø!

Hvilken Higen mod den lille
Plet ved Sundets Bred,
Hvor Emilies klare Kilde
Langsomt risler ned,
Hvor den glade Ungdom stimler
Om det kjøle Vand,
Smykt med Bøgeløv og Primler,
Vaartegn for vort Land!

Og jeg i et Nu fornemmer,
Som ved Trylleslag,
Klang af klare danske Stemmer
Paa en vaarfrisk Dag.
Da jeg føler, jeg er bundet
Fast til Hjemmets Stavn,
Fast til Dig, til Øresundet
Og til Danmarks Navn.

Til Vennerne i Hjemmet.

(Fra Sabinerbjergene.)

Vær hilset, Venner, i fjerne Hjem!
Som Fuglen til Eder min Længsel kommer,
Den higer og haster mod Norden frem
Og længes efter i Bøgenes Gjem
At bygge sin Rede i Sommer;
Men, hildet dybt i det daarende Næt,
Den fængsled sin Fod og sin flygtige Vinge,
Og Vingen blev lammet og Foden træt,
Og Sangen, der før lød freidig og let,
Kan nu knap en Hilsen bringe.

Thi hensat midt i en fremmed Natur,
Hvis Skjønhed ei til Berømmelse trænger,
Jeg føler mig trykket af Bjergenes Muur,
Jeg flagrer som Fuglen i Rigmands Buur
Og slaaer mod de gyldne Stænger.

Og Laurernes Hvidsken og Fuglenes Sang
Og Fossen, hvis Bølger skummende svulme,
Og Blomsternes Duften fra Klippernes Hang
Og Pigernes Smil paa min ensomme Gang
Formaaer ei min Længsel at dulme:

Hvor tidt har jeg ei i den synkende Kveld,
Naar Solen sig brød imod Synskredsens Linier
Og kasted af Glimmer og Guld et Væld
Paa Bjergenes Toppe, Himmelens Tjeld,
Forgyldende Myrther og Pinier, —
Hvor tidt har jeg da, i Beskuelsen tabt,
Ei ensom staaet ved Bjergstrømmens Side,
Og tænkt, at denne Skjønhed var skabt
Saa rig, at her behøved man knapt
At længes, end sige at lide.

Men drog saa Maanen sit Sølvmorsslør,
Af Taaget vævet, henover Dalen,
Da klang der en Sang om Danmarks Øer,
Dets stille Skove, dets dybe Søer;
Den digtede Nattergalen.

Som jeg sin Rede den eied engang,
Hvor Bøgenes Kroner skyggende vifte,
Som jeg den tolked sin Længsel i Sang,
Som jeg den fristed den Skjæbne trang,
Med Fængsel sit Hjemland at skifte.

Og som den sang, blev min Sjæl saa veg
Ved Tanken om Danmarks græsklædte Strande;
Og medens dens tryllende Triller steg
Mod Himmelen op, i mit Hjerte sneg
Sig Længsel til Hjemmets Lande.
Men hvad den sang med et smeltet Sind,
Og alle de Sukke saa blye og saa bange,
Dem røved mig ikke den viftende Vind,
Og dybt jeg prented i Tanken ind
Hiin Sang af den fængslede Fange.

Den sang:
O, kunde jeg strække
Min Vinge ud til Flugt,
Da fløi jeg høit imod Norden,
Og langt over Hav og Bugt.

Da søgte jeg op min Rede;
Den staaer i den grønne Lund,
Hvor Fiskerhytterne ligge
Nær ved det blaanende Sund.

Hvor Fiskerhytterne ligge
Ved Sundets Vover smaa,
Dér var det en Foraarsaften,
At først jeg min Elskte saae.

Jeg sang saa godt, som jeg kunde,
For hende min Sorg og min Lyst,
Jeg tænkte: Maaskee dine Sange
Gier Gjenklang i hendes Bryst.

Jeg sang saa godt, som jeg kunde;
Men ak, hun forstod mig ei.
Saa letted vi hver vor Vinge,
Saa fløi vi hver vor Vei.

Saa bygged hun Rede i Norden
Alt med en anden Han;
Mig lokkede ned imod Syden
Italiens deilige Land.

Mig lokkede ned imod Syden
Lauren og Himlen den blaa;
Men aldrig jeg glemmer de Syner,
Som jeg i mit Hjemland saae.

Og aldrig min Længsel stilles,
Aldrig min Sorg og mit Savn,
Og aldrig her jeg finder,
Som hist, en fredelig Havn.

Jeg har kun min Sang tilbage,
Og den forstaaer man ei;
Jeg kan blot sørgende klage,
Mit Fængsel aabner sig ei.

Her Fuglen taug og Alt blev saa tyst,
Men Hjemvee fyldte min drømmende Tanke;
Og op for min Sjæl steg Sjællands Kyst
Og Sundets Vande, mit Liv og Lyst,
Med Hveens guulbrune Banke.
Og Dyrehavens ældgamle Træer
Jeg hørte i Aftenen hvidskende suse,
Og Fiskerleiet igjen laa nær
Med Net og Seil, med Skov og Kjær
Og solbeskinnede Huse.

Da følte jeg, Venner, at Sydens Pragt,
Dens rige Natur og dens ældgamle Minder
Dog aldrig eier den stærke Magt,
Der dybt i Hjemmets Egne blev lagt,
Og som uløseligt binder.
Og derfor, Venner, før Høstens Vind
Har kastet de gulnende Blade til Jorden,
Jeg letter mit Anker og stævner ind,
Med Haabet ombord og med lettet Sind,
Igjen til mit elskede Norden.

Nyere Dannelser.

(1863—67.)

Colosseo.

I Aftensolen kaster
Colossen sine Skygger
Henover Keiserborgen,
Som Vedbendsløret smykker.

Hvor før man Purpurseilet
Slog ud for Middagsheden,
Der blomstrer nu Levkojen,
Viburnen og Reseden.

Hvor Blodet randt i Strømme,
Hvor tusind Øine stirred,
Hvor Dødens Kampraab runged,
Saa Murens Grundvold dirred,

Dér er nu Gravens Stilhed,
Er Dødens Ro, den stærke,
Og Gladiatorsværdet
Er gjort til Korsets Mærke.

Hist i Cæsarens Loge
En Britte stolt flanerer;
Han blader i sin Murray
Og gaber og noterer.

Men midterst paa Arenen
Det gamle Jernkors stander,
Og Aftensolen lyser
Paa Christenhedens Banner. —

See, det er hele Scenen,
Som jeg den her har tegnet.
Personer: Jeg og Britten
Med Munken iberegnet,

Der hist ved Altret beder
Sin Rosenkrands, med Øine,
Der deles mellem Helgnen
Og Tøsen, den forfløine,

Som ligger der i Græsset,
Saa lang hun er, paa Ryggen,
Og misser imod Solen
Og ønsker sig i Skyggen.

Halvdunkel Aftnen skumrer.
— Da træder ind paa Scenen
En Hyrde, og han maaler
Med Falkeblik Arenen.

Det er en Campagnuolo, —
Det seer man paa hans Landse,
Gamascherne og Hatten,
Hvorpaa to Roser dandse.

Han stryger sig om Skjægget,
— Et Øieblik han grunder, —
Da var det, som om Korset
Ham viste klart et Under.

Thi fra den anden Side
Der træder ind paa Scenen
En ung og slank Romana,
Som maaler sky Arenen.

Hun vandrer frem mod Korset,
— Hvor er den Gang dog prægtig —
Saa varsomt, at hun synes
Mig, mildest talt, fordægtig.

Hun skotter lidt til Siden
Og sender Munken Blikke,
Som om hun vilde sige:
„Forraader han os ikke?"

Saa træder hun andægtigt
Mod Korsets Tegn, det stærke;
Han fra den anden Side,
Tilfældigt — vel at mærke.

Og deres Munde møde
Hinanden rask, behænde,
Og deres Kinder gløde,
Og deres Blikke brænde.

Jo, det var rigtignok nydeligt,
Saa det var lavet sammen!
Jeg saae det ganske tydeligt,
Og Munken sagde: „Amen".

Forbauset Britten stirred
Og kløede sig i Totten,
Notered saa i Bogen:
„In Roma, something rotten."

Og Tøsen hist i Græsset
Sig reiser overende;
Med Fingeren i Munden
Hun stirrer paa de Tvende.

I hendes Blik sig maler
Beundring for det Sete,
Nyfigen Lyst at vide,
Om hver Gang saa det skete.

Men Munken strækker værdigt
Tre Fingre mod de Tvende
Og læser hele Ramsen
Forfra og til dens Ende:

„Enhver, som kysser Korset
Af reent og helligt Hjerte
Og tænker paa vor Frelsers
Og paa Madonnas Smerte,

Skal ganske have Aflad
For een og tyve Dage,
Saa hver en Synd kvitteres
Og ingen blier tilbage. —

See, mærk Dig det, Agnese,
Og hør saa op at grine,
Og husk at kysse Korset
Andægtigt, just som hine!“

Jeg smilte, thi paa Korset
Saae jeg Gud Amor hvile;
Han skelede til Munken
Og hvæssed sine Pile.

Havkrabberne.

Derude paa Havdybet drive
Smaakrabberne frit deres Spil;
De troer nu, at deres Lige
Er ikke i Verden til.

Det er de snurrigste Fyre,
Som Nogen i Verden vil see:
Fortil et uhyre Hoved,
Prydet med Pandehorn tre.

Bagtil en nydelig Hale,
Leddet, tynd og gracil;
Røres blot Svømmeviften,
Fare de bort som en Piil.

Øinene stander i Rader
Paa det letsindige Kryb,
Saa de paa eengang kan skue
Himlens og Havets Dyb.

Dertil har de langt flere,
End vi Mennesker fik,
Og da de Øielaag mangler,
Har de et friere Blik.

Kort, — deres hele Skabning
Er noget mageløst Stort,
Uden Tvivlsmaal det Bedste,
Som Herren paa Jord har gjort. —

De drømme saa deiligt derude
I Bølgernes glimtende Skjær;
Hver veed, at Storheden kommer,
Saasnart han voxer lidt meer.

Alt nu har de Hjelm og Pandser
Og Skjold baade for og bag;
Det tyder paa adeligt Mærke,
Det er jo en afgjort Sag.

Foroven Maagerne stryger
Saa lette, som Havets Vind,
Forneden staaer Torsk og Makreler
Med hungrigt, lurende Sind.

Men Krabberne ligger og drømmer,
At naar de Storheden naae,
Saa faae de Maagernes Vinger
Og Torskenes Haler paa.

Saa kan de svømme i Luften
Som nu i det klare Vand,
Og saa faae de ogsaa Makrelens
Vidunderligt store Forstand.

Hver føler, hvordan der gjærer
I ham en mægtig Idee;
Naar den blot bryder igjennem,
Saa vil der Mirakler skee.

Saa revne de alle i Ryggen,
Saa skifte de Ham polisk,
Men hvad der kom ud af Hammen,
Var hverken Fugl eller Fisk.

Det er de samme Gestalter,
Aldeles den samme Norm,
Kun mere klodset og klumpet
I Halens og Hovedets Form.

Lidt Ansats til Korpulence
Kan aldrig gjøre Fortred;
Dog drager dem Corpusmassen
I dybere Vandlag ned.

Dér sees vel intet til Himlen,
Men dog er der ganske kjønt;
Thi Solen ligner en Maane,
Og Vandet er deiligt grønt.

Saa kan man ogsaa med Lethed
See nedad mod Havets Dyb
Og gjøre intimt Bekjendtskab
Med Havbundens slimede Kryb.

Og jublende mod dem kommer
De Hummers og Reiers Chor;
Det er nu toute la famille,
Der følger Faer og Moer.

Da revne de af Begeistring
I Ryggen endnu engang
Og synke saa for bestandigt
Tilbunds mellem Steen og Tang.

Der sidde de gamle Krabber
Og lære de Krabber smaa
Forsigtigt at gaae til Siden
Og ei busse lige paa.

Thi det en Hovedregel
Ved Krabbernes Akademi;
Den anden er ligesom denne:
At holde sin Bøtte i.

Saa faae de deres Examiner,
Medailler af Østersskal,
Og Dagen efter Examen
De frie paa et Krabbebal.

Saa er der stor Jubel i Leiren,
Med Halen Krabberne slaae;
See, det er nu deres Maade
At yttre Begeistring paa.

Naar saa de har circuleret
Den ganske Familie rundt,
Saa blive tilsidst de gifte
Og Levebrød dem forundt.

De kravler omkring og slider
For Føde til Kone og Børn;
Og glemmer, at eengang Tanken
Mod Lyset fløi som en Ørn.

De kravler omkring og træller
Alt for den usleste Sold;
De glemme reent, at de førte
Forhen Vaaben og Skjold.

De kravle som jevne Philistre
Livets rolige Gang
Og rode med deres Saxe
I Dynd og i Blæretang.

Med Vers, med Sang og med Tale
De lægges tilsidst i Grav,
Og med de hule Skaller
Leger det rastløse Hav.

Og Havet hvidsker til Jorden
Det, som i Dybet er skeet;
Men Jorden smiler og svarer:
„Det Samme har selv jeg seet."

Ridder Løvfrø.

Det var den unge Hr. Løvfrø,
Han var sig en Ridder skjøn;
Sølverbjælder paa Snabelsko,
Dertil en Kjortel grøn.
Men selv han voldte sin Kvide.

Sølverbjælder paa Snabelsko,
Dertil en Stemme stærk;
Sang han mellem de Fugle smaa,
Det klang som et Orgelværk.

Det var den unge Hr. Løvfrø,
Han sidder paa Hasselblad;
Slog han Strengen af røden Guld,
Om Fruertro han kvad.

Selv han eier et Blomster,
Hun er ham fuldelig tro;
Løvfrølille hedder hans Viv,
Hun monne i Mosen boe.

Løvfrølille hedder hans Viv,
Og var han en Asker Ryg,
Reiste af Guld han Taarne op
Hundrede vist mod Sky.

Rasler det da i Revl og Krat, —
Frem triner hans Væbner graa;
Det er Hr. Fiirbeen Snarensvend,
Saa sørgelig monne han traae.

Det er Hr. Fiirbeen Snarensvend,
Han kommer fra Elverstød:
„Hil være Eder, min Herre god,
I times en svarlig Nød!

Fru Løvfrølille har født inat
Vel hundrede Sønner smaa,
Men Padden hun er saa led en Trold,
Og de er Skiftinger graae.

Ja, Padden hun er saa led en Trold,
Hun lokked Fru Løvfrølil!
Hr. Aal han er sig en Hofmand glat —
Og ham hendes Hu staaer til!

Hr. Aal han er sig en Hofmand gild,
Han føier sin Tale vel;
De mødtes alt i den Fruerlund,
Naar Maanen lyste ved Kveld.“

Blegner Hr. Ridder Løvfrø brat,
Han griber til Staal og Stang;
Over den Myretue
Vist femten Tommer han sprang.

Over den Myretue
Sprang han vel femten Fod;
Hver en Pusling i Høien var,
Blev da i Hu saa mod.

Leder han frem sin Ganger god,
Det var den Mysling graa;
Spranget Mile og Sadelgjord
Lægger han selver paa.

Rider han til den Mose ned
Alt paa sin Ganger graa;
Saae han der Fru Løvfrølil
Med hundrede Sønner smaa.

Saae han de hundrede Sønner
Alt i det dybe Vand;
Alle ligned Hr. Ridder Aal
Og bare Kapper som han.

Det var Ridder Hr. Løvfrø,
Han blev i Hu saa gram:
„Hjælpe mig hver en Ellemand,
Nu skuer jeg selv min Skam.“

Satte sig Ridder Hr. Løvfrø
Op paa et Duunhammerblad;
Ei han smilte og ei han lo
Tre hellige Uger i Rad.

Ei han rørte ved Staal eller Streng
Og ei ved sin Ganger graa;
Hørte han da en Sommerkveld
De Klokker saa sagteligt gaae.

Hørte han da en Sommerkveld
De Klokker saa sagteligt klang:
„Hjælpe mig nu hver Lygtemand,
Det er Løvfrølilles Sang!“

Ned han hopped fra Duunhammerblad,
Saa taus han lyttede til:
„Hjælpe mig hver en Ellemand,
Det er Løvfrølilles Spil!“

Ude i Bølgen paa Aakandeblad
Saae han sin Frue staae;
Selv hun lærte hvert lidet Kind
At lege som Klokker smaa.

Selv hun stod i de Sønners Flor,
Klædt i Silkesærk grøn;
Ingen ligned Hr. Ridder Aal,
Men Alle Hr. Løvfrø skjøn.

Ingen ligned en Skifting led;
Alle vare de smaa,
Hver dog havde sin Kaabe,
Dertil Snabelsko paa.

Hver dog havde sin Kaabe grøn,
Dertil en Stemme stærk;
Saae da Ridder Hr. Løvfrø,
Det var hans eget Værk.

Ud sprang Ridder Hr. Løvfrø,
Han var i sit Hjerte saa glad;
Svømmed han sig over striden Strøm
Alt til det Aakandeblad.

Der blev stor Gammen og mere Fryd,
Paa Mysling de begge red;
Han og Fru Løvfrølille,
De taltes saameget ved.

Han og Fru Løvfrølille,
Dem fulgte de Sønner smaa;
Der blev stor Glæde paa Løvfrøborg,
Da frem man skride dem saae.

Der blev stor Glæde i al den Gaard,
Hver glemte sin Kvide brat;
Saa treen de Dandsen i Elversal
Hele den Sommernat.

Saa lode de atter det Bryllup staae
Med megen Glæde og Gammen;
Og ere de ikke døde endda,
End leve de begge sammen.

Thi raader jeg nu hver Dannismand,
Han høre ei Hadingsord!
Skvalder er heel giftig en Blomst,
Saa let hun i Hjertet groer.

Varer jeg end hver Ungersvend,
Han mindes det gamle Bud:
Hvor Nidkjærhed gaaer i Hjertet ind,
Gaaer Kjærlighed ofte ud!
Men selv han voldte sin Kvide.

Epigrammer.

I Polen.

Man nyser tre Gange, og strax har man sagt
Imod sin Villie en Sætning,
Og samme Aften har Muraview
Pr. Telegraph en Beretning,
Og samme Nat blier man greben i Hast,
Og midt i sin danske Betutning
Faaer man enten et keiserligt Kors
Eller og en keiserlig Knutning.
Thi hvad man har sagt, var Tilfældets Værk,
Men, hørt af et russisk Øre,
Det kan til den høieste Keisergunst
Eller og til Siberien føre.
Thi vogte sig vel hver Ungersvend
At nyse paa Reisen i Polen,
Og vogt Dig for Hirschsprungs Snuustobak,
Samt for at see imod Solen!

Aristokraten.

En Dag, da Dumhed vandred fortabt,
Saa mødte den Hovmod paa Veien;
De syntes, de var for hinanden skabt,
Og Elskov blev Enden paa Legen. —
Da vel var endt deres Elskovsværk,
Saa fødtes, til Glæde for Staten,
En hovedløs Unge, saa stor og stærk;
Ham kaldte de — Aristokraten.

En Dame.

„Hvad er en Dame?“ Du spørger med Suk
Og med en tankefuld Mine. —
„En Dame, det er et Spørgsmaalstegn
Midt i en stor Krinoline.
Og Krinolinen er Sandsebedrag,
Kun Blæst paa udspændte Fjere,
Og Spørgsmaalstegnet, min kjære Ven,
Er meget hyppigt ei mere.“

Komiteen.

En Dag, da det faldt Satan ind,
At Intet maatte skee,
Saa skaffed han i Verden ind
Den første Komitee.

En Magt.

Een Mands Villie er en Magt,
Som kan Bjerge flytte.
Tusinds Villie, sammenlagt,
Rokker knapt en Hytte.

Gravskrift.

Ideen var hans eneste Føde,
Og saa var det intet Under, han døde.

Et Spørgsmaal.

Du spørger mig, om Kjærligheden synder?
Men paa din Læbes Bue seer jeg Pilen.
Jeg kjender denne Uvishedens Smilen,
Hiint Syndens Fortegn: Gnist til Lystens Tønder.

Haab.

„Mens der er Liv, er der Haab!“ — saa lyder
Daarernes Tale. —
Først naar Livet er endt, dæmrer det
dybeste Haab.

Christian Winther.

Hvi er hans Rythmers Fald saa bløde, milde,
Som Skovens Kildevæld, der snoer sig stille
Igjennem Engens tætte Blomsterflor?
Hvi kan hans Toner os saa mægtigt røre,
At, hjertegrebne, tidt vi troe at høre
En solvarm Vaardags stærke Fuglechor?

Og hvorfra komme disse friske Tanker,
Der, som Convolvlens og som Humlens Ranker,
Sig snoer omkring hans Musas Tempelsal?
Og hvorfra denne Duft fra Mark og Skove,
Lynslag fra Himlen, Blink fra Søens Vove,
Med Røst af Gjøg og Stær og Nattergal? —

Mig har han det fortalt. — En Dag, vi vanked
Igjennem Hummeltoftes Skov og sanked
Lukullens gule Svamp i Kurve smaa,
Da blev han træt af stadigt sig at bøie
Og satte sig, hvor Aaens milde Øie
Igjennem Rør og Pile paa ham saae.

Han strakte sig med Vellyst hen i Græsset
Og lyttede til Leen, som blev hvæsset
Paa Gungen hist, hvor Græs man skulde slaae.
Han pusted Ringe af Havannaurten,
Jog med sin Haand en næsvis Myg paa Porten
Og vendte sig til mig og talte saa:

See, De er nu en Forsker
Med Net og med Naal,
Med slebne Skalpeller
Af det fineste Staal.
De seer i Mikroskopet
Hver Orm, hvert usselt Kryb
Og trænger i Naturens
Vidunderligste Dyb.

De kjender nu hver Bille,
Hver Sommerfugl, hver Bi,
Hver flagrende Libelle,
Hver Blomst paa grønne Sti,
Hver Orm paa Havets Bunde,
Aktinier og Koral,
Hver Salpe, hver Meduse
I Bølgens Krystal.

De veed, hvordan at Blodet
Sit Kredsløb faaer endt,
Hvordan hver Muskelfiber
Og Nervestræng er spændt,
Hvorledes Saften rinder
I Knoppens faste Skjul,
Hvordan at Edderkoppen
Slaaer Væv som et Hjul.

See, De gaaer nu i Dybden,
— Og deri gjør De Ret, —
Og samler saa det Hele
I Tankens stærke Net.
Jeg gaaer nu andre Veie,
Vel fuldt saa dybt, som De;
Jeg bruger ogsaa Tanken,
Men meest min Phantasi.

Jeg holder paa det Ydre,
Som uden Glas kan sees;
Og naar jeg bruger Glasset,
Saa klinkes der og lees.
Jeg har to Hjertenskjære,
Den friske, fri Natur,
Og Kvinden, som forsøder
I Løn mit Digterbuur.

Naar Vaaren kommer listende
Paany til vort Nord
Og løser Isens Lænke
Om Belt og om Fjord,
Naar Bøgens Knopper smile
Med fine Duun om Mund,
Da gaaer jeg ud alene
I den lysegrønne Lund.

Da seer jeg, hvordan Myren
Har travlt at sætte Bo,
Hvordan hver Blomst fremspirer
Med Frøblade to.
Da lurer jeg paa Bregnen
Som ruller op sit Blad
Og seer, hvor Sneglen kvæger sig
I Dugperlens Bad.

Saa gaaer jeg dybest inde,
Hvor Skovmærker staae,
Og hører Vindens Susen
I Bøgene gaae,
Saa lytter jeg til Bølgen,
Hvor Røret staaer paa Vagt;
See, deraf jeg lærer
Baade Rhytmefald og Takt.

Forresten har jeg mangen
Mester i Sangens Kunst,
Hos hvem jeg gik og lærte,
Og det var ei omsonst.
Hver troede, han alene
Mig kunde gjøre klog;
Men af dem alle danned
Jeg selv mit Digtersprog.

Og det var Stær og Vibe
Med Drossel og Nattergal,
Og Dompap, Gjøg og Irisk
Fra Bøgeskovens Sal;
Den fattige Spurv fra Byen
Og Lærken, der høit sig svang,
De lærte mig med de Andre
At stemme min Lyras Klang.

Af alle Blomster spæde
Fik mine Sange Duft,
Og Friskhed fik de alle
Af Vaarvindens Luft;
Og hvergang Blomsterne spire
Og folde i Vaar sig ud,
Da løves ogsaa min Lyra,
Da sætter den Skud paa Skud.

Men kommer saa Efterhøsten
Med Kuld og med Taage graa,
Da flyver jeg ind i min Kube
Og sætter dens Straatag paa.
Da samler jeg op de sidste
Blade i Stormens Dands,
Og af de brogede Blade
Jeg fletter min Digterkrands.

Han taug og atter sig i Græsset leired.
Snart Aftnens Skygger over Dagen seired,
De hvide Taager steg af Engen frem.
Fra Ellens Busk lød Nattergalens Sange;
Da reiste vi os begge for at gange
I Taushed til vort stille, nære Hjem.

Husker Du?

„Husker Du dit stille Barndomshjem?
Skal jeg trylle svundne Tider frem,
Vække Mindets Børn, der roligt sove,
Tegne Præstegaardens gamle Tag,
Hvilen paa en solvarm Sommerdag,
Solens Spil paa Søens blanke Vove?

Husker Du de stille Aftners Fred,
Kjæmpehøien paa det lave Fed,
Tjørnen, halvt af Vestenvinden bøiet,
Skoven, som i Aftnens Skumring laa,
Maanens lyse Glands og Dig, der saae
Mig fortrøstningsfuldt og mildt i Øiet?

Der er øde i dit Barndomshjem.
Andre Slægter skride rastløs frem,
Andres Blomster smykke Andres Grave. —
Husker Du, at paa din Moders Grav
Du en Rose brød og mig den gav
Med en Myrtekvist fra Vindvets Have?

Disse to har jeg bestandigt gjemt,
Disse to har jeg saalidet glemt,
Som en Aftenstund ved Søens Vove;
Husker Du — —?“ — „O nei, ak lad mig gaae!
Ak, jeg kan ei, tør Dig ei forstaae;
Lad dem sove, Mindets Børn, ak, lad dem sove!“

Et Par.

Hun var saa ung, knap sexten Aar,
Saa let som Foraarsvinden,
Med lyse Tanker, krøllet Haar
Og Smilehul paa Kinden.

Hun sang med Lærken under Sky,
Med Svalen under Lade;
Hun lod de tunge Tanker flye
Og holdt sig til de glade.

Han var en taus og tung Natur
Og talte ei til Nogen;
Den meste Dag bag Laas og Muur
Han hængte over Bogen.

Med Ansats til en lærd Pendant
Han vandred hen i Taaget,
Og sommetider selv han fandt,
At der ham manglet Noget.

Han havde fast sig stirret blind
Paa Videnskabens Gaader;
Men ei det var ham faldet ind,
At Tvende bedst dem raader. —

Saa sad han tvær en Aftenstund
Og muled over Verden;
Kjedsommelig og huul var kun
For ham dens travle Færden.

Hun sang en gammel Sang, og han
Slog Øiet op og stirred.
Det var dog ganske sært, hvordan
De Toner ham forvirred.

Da sprang hun fra Klaveret op
Og rundt i Stuen valsed,
Mens „Vaps“ foer med i kort Galop
Med Bjældebaand og halsed.

Da greb hun „Vaps“ og satte den
— O Rædsel! — midt paa Bordet;
I Poten gav hun den hans Pen
Og bad den tage Ordet.

Men da saa „Vaps“ af Uforstand
Faldt om i Skrivetøiet,
Da lo hun, saa det klare Vand
I Perler flød fra Øiet.

Han lukked i sin Viisdomsbog,
Skjød Glaret fra sin Næse;
Det var ham reent umuligt dog
Den Aften meer at læse.

Saa fik hun ham i Haven ud,
Og i dens krumme Gange
Hun dandsed som en Foraarsbrud
Til Nattergalens Sange.

I Vænget gik han taus, berust,
Hvor Kløverhøet dufted;
Det var, som fik et Foraarspust
Ham veiret ud og luftet.

Hans Tankegang kom reent af Gled,
Han vidste knap, hvordanne;
Han satte sig hos hende ned
Og hvidsked: „Mary Anne!“

Da fløi hun op og bort hun løb;
Han reiste sig bedrøvet,
Og som en langsom Bogorm krøb
Han ind i Viisdomsstøvet.

Saa sad han taus, til Solens Glød
Sank ned bag Søens Vande,
Da følte han en Haand, som blød
Sig lagde paa hans Pande.

Og i hans Øre lød som Sang:
„George, lad de Tanker vige!
Mød i den gamle Nøddegang,
Hvis Du har meer at sige!“

I Skandsen.

Fra Broager drøner det Skud i Skud;
Hvert Lynglimt sender et Dødens Bud
Henover de danske Skandser.
Som Uffe, der knapt turde slaae igjen,
Saa staae disse seige, behjertede Mænd
Bag deres nedskudte Pandser.

Niels Veng seer ud over Skandsens Vold;
Det er en Jyde, freidig og bold,
Men taus og seen til at haste.
Han staaer saa tillidsfuld, rolig og kjæk
Og smiler lunt, naar han raaber: „Dæk!"
Og Alle paa Jorden sig kaste.

En Kjende fra ham staaer en løierlig Fyr,
Han hedder Jens Peter Andersen Styr,
Saa Navne just ikke han savner.
Paa Indfald og Vid blier han aldrig læns;
I Skandsen kaldes han slet hen „Jens",
Men meest dog „Jens Kjøbenhavner".

Han er en lille lavstammet Een
Med hørgult Haar og med tynde Been,
Som havde han knapt for Føden;
Men Ingen kan synge som han en Sang,
Og Ingen har saa freidig en Gang
Som han, naar det gaaer imod Døden.

Han nærmer sig Jyden med lette Fjed:
„Der gaaer dog en svær Hoben Penge med.
Gud veed, hvem det Hele betaler?
Min Lieutenant sae mig just igaar,
At hvert et Skud, vi fra Tydsken faaer,
Det koster ham ti Rigsdaler.“

„Dæk!“ brøler Jyden og hvidsker i Hast:
„Nu, bitte Jens, paa Maven Dig kast!
Der er een af de ti Dalers Drenge.“
„Aa, ikke andet!“ gjensvared Jens.
„Saa troer jeg, jeg staaer; jeg er netop læns
Paa alle Slags rede Penge.“

Med Brag og Bulder slaaer Bomben ned. —
Niels Veng sig kaster, de øvrige med;
Jens staaer, som faldt han i Tanker.
„Kan den Du bytte?“ var Jydens Ord.
„Aa nei“, svared Jens, „den er noget for stor;
Men snart der Smaapenge vanker.“

Og Bomben springer. — „Hør“, siger Niels Veng,
„Hvis atter der kommer en ti Dalers Dreng
Fra Tydsken derovre ved Graven,
Saa kast Dig kun ned, som det her er Skik;
For det var dog flaut, ifald Du fik
For en Rigsorts Penge i Maven.“

„En Rigsorts Penge?“ gjentager Styr.
„Nei, jeg er en stakkels bundfattig Fyr;
Saavidt det vist aldrig kan komme.
Den Udgift var ogsaa meget for stiv,
For, seer Du, jeg har i mit hele Liv
Ei havt en Mark i min Lomme.“ —

Saa taltes man ved paa Kampens Dag.
Midt under Kanonernes drønende Brag,
Paa Tærsklen til Dødens Rige,
Var dog der Plads til et skjemtsomt Ord,
Som spøgende gjennem Rækkerne foer,
— Og det har meget at sige.

Thi det var ikke den menige Mand,
Der sveg, da han stod paa den yderste Rand
Af Slesvigs bloddøbte Strande.
Som Sangen gik i det tunge Aar,
Han endnu freidig for Mindet staaer,
Stolt og med opreist Pande.

Hjemlandet.

Jeg kjender et Land, som fra Urtid blev lagt
Høit mod Nord, midt i rullende Hav;
De bølgende Høider er hele dets Pragt,
Hvor Egene grønnes og Tjørnen staaer Vagt
Som Væbner ved Kjæmpernes Grav. —
Ja, vel er Du lidet, mit Fædrenehjem,
Blev Du maalt efter Fattigmands Karv;
Men dog gaaer dit Rygte blandt Folkene frem,
Thi Fortiden tog Du i Arv.

Jeg kjender et Sted paa min Fædrenestrand,
— Som et Syn staaer det frem af min Hu —
Dybt speiler sig Bøgen i Skovsøens Vand,
Let Aakanden gynger langs Sivenes Rand,
Og Roserne blomstre endnu. —
Ja, vel har af Roser fra Ungdommens Vaar
Den bedste jeg selv veiret hen;
Men Tiden kan vel bringe fastere Kaar,
Og selv har jeg reist mig igjen.

Nu fylder saa lønlig en Længsel mit Sind,
— Lig en Fugl gaaer det frem imod Nord,
Hvor Granerne hvidske i Aftenens Vind,
Og Roserne rødme med blussende Kind
Og bøie sig blysomt mod Jord. —
Ja, Skoven og Vandet og Rørenes Suus,
Alt det kan vel findes paany;
Men hvo skal vel tjælde min Kjærligheds Huus
Og reise dets Guldspir mod Sky?

Jentens Sang.

Jeg sad alene ind under Fjeldet,
Hvor Maanen glimted paa Fossevældet;
Jeg saae paa den og de Stjerners Hær,
Men saae ei ham, som jeg havde kjær.

Jeg saae paa Birken, som hang saa ene
Ud over Elven med vaade Grene;
I hvert et Blad stod en Taare klar,
Maaskee dens Tanker som mine var.

Da klang en Langluur henover Fjeldet,
Og Maanen sittred i Fossevældet.
Gud, hvor mit Hjerte tog til at slaae!
Jeg vidste nok, hvem der legte saa.

Thi det var Gutten, der kom tilbage,
Og endt var alle de onde Dage.
Hvor der blev favnet, hvor der blev kyst!
Men saa kom Natten, — og Alt blev tyst.
Ja, saa kom Natten, — og Alt blev tyst.

En Bøn.

Jeg beder Dig ikke om Rosen paa dit Bryst,
Ei heller om en Lok af dit Haar;
Thi Roserne vil falme som Blomsterne i Høst,
Og Lokkernes Glandsspil forgaaer.

Jeg ønsker ei heller den perletunge Snor,
Der snoer sig som en Snog om din Haand;
Thi vilde Du mig fængsle, Du kjendte vel de Ord,
Der bandt mig med stærkere Baand.

Nei, skjænk mig en Tanke, naar Dagen bryder frem,
Et stille Suk i Skumringens Fred,
En taareblank Perle, ifald jeg skifter Hjem
Og sænkes under Havbølgen ned!

Thi Tanker og Taarer er Evighedens Guld,
En Sjælerigdom, Herren os gav;
Og aldrig kan de falme og lægges under Muld,
Men spire som Blomster fra vor Grav.

Sangsvanen.

Omkap med Aftnens Skyer, som flyvende Fjer,
Gaaer over Havets Bølger Sangsvanernes Hær.

Paa staalstærke Vinger de drage ned mod Syd;
Det klinger gjennem Luften som Høststormens
Lyd.

Dér drage de nu hen, de skinnende Flokke,
Og svinde i det Fjerne som Sneeskyens Fnokke.

Hen over Skibets Reisning saae jeg dem iilsomt
drage;
Men een var træt og mattet, og den blev tilbage.

Som Støvgran, der hvirvles i Sollysets Lue,
Som vingeskudt Maage, som høgslaaet Due,

Saa sank den ned i Havet, belyst af Aftenrøden,
Af Livets Glands bestraalet, skjøndt kjæmpende
med Døden.

Paa staalstærke Vinger de andre drog mod Syd;
Den sank med krummet Hals og en klagende Lyd.

Som Orglets dybe Toner, som Lurens Klang fra
Valen
Det lød gjennem Luften ved Solstjernens Dalen.

Som Blod blev Havet farvet med Ildskyer røde,
Og Svanesangen lød som Gravsang over Døde.

Men før den flød bort, belyst af Aftenskjæret,
Den slog, som i Dødskamp, sine Vinger i
Veiret.

Og just som den svandt paa Havets lette Bølge,
Saae jeg dens hvide Fjerham en rusten Piil
at dølge.

En tvehaget Piilspids sad dybt i venstre Vinge,
Et Mørkets Bud fra Dybet, som Døden maatte
bringe.

Jeg glemmer aldrig Fuglens forunderlige Toner;
De fulgte mig i Nordens, som og i Sydens Zoner.

Jeg glemmer aldrig Smerten, der dulgte sig i
Sangen,
Jeg arved den for stedse; Du hører den i Klangen.

Thi Livet eier Pile, tvehagede og rustne,
Hvis Odde ikke sløves, før Øiets Glar er brustne.

Og den, som de har saaret, kan nok saa høit sig svinge,
Han mærker dog til Jernet, til Lænken om hans Vinge.

Den norske Maler.

Det var saa stormfuld en Vinterdag;
Sneefnokkene dandsed derude,
Og Vinterstormen slog Slag i Slag
Alt mod min isfrosne Rude.
I Præstehaven den gamle Lind
Sig ydmygt neied og dukked,
For hvert et Tag af den susende Vind
Dens bladløse Grene sukked.

Saa lunt jeg sad i min Stues Gjem
Og gjækked den haarde Vinter
Med Vedbendranker, der tittede frem
Bag blomstrende Hyacinther.
Mod Vinterstormen, mod Snee og Slud,
Mod istapblanke Krystaller,
Stod kjækt Cyclaminens grønne Skud
Og blomstrende Liliekonvaller.

Da hørte jeg grant i Luften en Sang,
I Vinterstormen en Stemme;
Som bidende Spot den isnende klang,
En Røst fra Vintren herhjemme:
„Du Daare, gjem dine Blomsters Pragt,
Fly med dem til Ovnens Lue!
Nu kommer vor Konge i Sølvmorsdragt,
Saalidet de ham monne hue.

Nu kommer vor Konning i Hermelin
Af Sneens Fnokke de hvide,
Med Skjægget puddret af Riimfrost fiin,
Med Ulv og Ravn ved sin Side.
Nu kommer vor Konning med Kronen støbt
Af Isens blaalige Flager,
Af Kulden kaaret, af Frosten døbt
Og hyldet af skrigende Krager.

Han strækker sit Scepter af sorten Tjørn
Imod dine Kakkelovnsblommer,
Han sender sin Storm som en skrigende Ørn
Og knuser din kunstige Sommer.
Men Blomsternes Aander griber han snelt
I Luften, før de forsvinde,
Og smykker med dem sit Sommertelt,
Der staaer ved Nordpolens Tinde."

Da blev der saa koldt i min Stues Gjem,
Mig gjækked den haarde Vinter;
Thi Vedbendranken, der tittede frem
Blandt blomstrende Hyacinther,
Den tabte med dem sine friske Skud,
Mens Ruden skød friske Krystaller,
Indtil den stod i et sneehvidt Skrud
Af blomstrende Iskonvaller.

Da traadte af Døren jublende ind
Min Søn, min yngste, min lille,
Og raabte med barnligt fornøiet Sind:
„Hør, Fader, ifald Du vilde,
Du kunde fortælle, som sidst igaar,
Din Sang om de hvide Svaler,
Dog bedre, hvis jeg at vide faaer
Om ham, om den norske Maler.

For han har været hos mig inat
Og malt mig Ruderne hvide,
Og i mit Kammer han kjønt har sat
Grantræer Side ved Side.
Men siig mig, Fader, hvordan er det fat
Med ham, og naar er han fremme,
Og hvorfor maler han kun ved Nat
Og aldrig, naar jeg er hjemme?“

Da tog jeg Drengen op paa mit Skjød
Og flytted til Ovnens Lue,
Der kasted sin Strime, varm og rød,
Henover min Dagligstue.
Mens Sneen føg for den vilde Vind
I Luften som hvide Svaler,
Fortalte jeg ham ved Luens Skin
Mit Sagn om den norske Maler.

Langt mod Syd, hvor Vinen vinder
Sig om brustne Capitæler,
Laa i Ly af Laurbærkroner
Greven af Farneses Borg.

Som en Ørnerede laa den
Høit paa Fjeldets faste Spidse,
Og den hused kjække Ørne
Saraceners Skræk og Sorg.

Men iblandt de stærke Ørne
Var en from og sneehvid Due,
Blid som Maanen, naar den lyser
Ned fra Nattehimlens Blaa.

Mangen Svend, som ellers aldrig
Gik til Ottesang og Messe,
Blev i Sind og Hu andægtig,
Naar han hende knæle saae.

Giulia var hendes Navn, som
Tidt blev hørt i stille Bønner,
Tidt paa Sangens Tonevinger
Troubadouren stige lod.

Deilig var hun, naar hun sysled
Stille blandt de mindre Søstre,
Deiligst, naar i Bøn hun knæled
Ydmygt ved Madonnas Fod.

Greven af Farnese kalder
Til sin Borg Italiens Ungdom;
Fyrster, Grever og Baroner
Byder han til Dystløb ind.

Trende Uger stod hans Borgport
Aaben for Italiens Adel;
Trende hundred Skjoldemærker
Veied stolt fra Borgens Tind.

Trende hundred stærke Hænder
Svang tre hundred skarpe Landser,
Trende hundred Hjerter hused
Hvert et sødt, men stille Haab.

Greven af Farnese leder
Frem til Loggiens Rand sin Datter.
Slørindhyllet, langsomt skrider
Frem hun under Vivatraab.

Men ved Loggiens Fod hun standser,
Og idet hun Sløret kaster
Fra det skjønne, blege Aasyn,
Taler hun til Mængden bly:

„Hver en Ridder, som tør vove
Mod en Kvindes Hu at kjæmpe,
Som med Vold vil Hjertet tvinge,
Svinge Landsen høit mod Sky.

Men enhver, som agter Kvinden,
Som, selv fri, hiin Frihed ærer,
Den, man ei med Staal kan lænke,
Sænke Landsens Od mod Jord!“

Ned mod Jord en Skov af Landser
Sank som Kornets Straa i Høsten;
Ei en eneste sig hæved
Ved den blide Jomfrus Ord.

Som en Morgendug for Solen,
Saadan fløi en flygtig Rødme
Over Giulias blege Aasyn,
Farved Kinden med Karmin:

„Da der ingen er, som vover
Mod en Kvindes Hu at kjæmpe,
Ingen, som med Vold vil vinde
Kvindehjertets Blodrubin,

Kundgjør Giulia Farnese
Her i Kraft af Hjertets Villie,
At I atter maa tilbage
Drage til Jer Fødestavn.

Thi min dyre Jomfrukrone
Hænger ei paa Spydets Odde,
Og en Due kan ei tage
Mage mellem Krigens Ravn."

Gjennem Skaren gik en Susning,
Veemodsdæmpet, smerteblandet,
Som i Høst, naar Skoven sukker
Efter den forsvundne Vaar.

Ingen Vredesyttring hørtes,
Langsomt Skaren red til Hjemmet,
Taus stod Greven af Farnese,
Øde laa hans muntre Gaard.

Giulia Farnese lader
Høit paa Fjeldets Tinde bygge
Op en Kirke for den Jomfru,
Som os Verdens Frelser gav.

Tyve Vindver saae mod Norden,
Tyve mod det varme Syden;
Men mod Øst et enkelt Vindve
Peged imod Christi Grav.

Sært det Vindve var at skue,
Karmen var af rødligt Jaspis,
Posterne, som Sneen hvide,
Fra Carraras Marmorbrud.

Høit det steg. I dristig Bue
Formedes det kjækt foroven;
Billedsnitværk, rigt udskaaret,
Bar om Christi Offer Bud.

Thi paa Posterne, som danned
Korsets Tegn i Vindvets Midte,
Hang den døende Forløser,
Marmorkold og marmorhvid.

Og fra Vindvets hvalte Bue
Stirred gjennem Marmorskyer
Engleaasyn, barnligmilde,
Vidner til hans haarde Strid.

Men fra Korsets Fod iveiret
Skjød der sig et Flor af Blomster,
Som var spiret der, hvor Christi
Dyre Blod paa Jorden flød.

Og naar Morgensolen lyste
Gjennem Vindvets Marmorbuer,
Var det, som om Alting leved,
Som om Christus kun var død.

Var det Sandsagn eller Blændværk?
Men, naar Morgensolen lyste,
Faldt der Dugg fra Marmorstenen,
Taarer som af smeltet Snee.

Da græd Englene ved Korset,
— Saadan sagde Folk i Egnen. —
Troende fra Nord og Syden
Kom det Underværk at see.

Denne Kirke elskte Giulia
Over Alting dér i Hjemmet,
Og hun ønsked den at smykke
Værdigt til Madonnas Fest.

Greven lader Budskab gange
Til Firenze, til Milano;
Hver en konstforstandig Maler
Byder han til sig som Gjæst.

Trende Uger stod hans Borgport
Aaben for enhver, som kjendte
Farvers Blanding, Penslens Føring,
Lys og Skygges Overgang.

Men der kom kun fyrretyve.
Ingen førte Skjold og Mærke,
Ingen arved Fortidshæder,
Ingen Adel eller Rang.

Men alligevel der fandtes
Mænd, hvis Navn Europa gjemmer,
Medens Adelsnavnet smuldrer
Med den Kiste, som det bar.

Greven af Farnese samler
I sin Borggaard Konstnerskaren,
Leder frem for den sin Datter,
Hæver Røsten høi og klar:

„Giulia, min ældste Datter,
Lod paa Fjeldets Tinde bygge
Op en Kirke for den Jomfru,
Som os Verdens Frelser gav.

Tyve Vindver see mod Norden,
Tyve mod det varme Syden;
Men mod Øst et enkelt Vindve
Peger imod Christi Grav.

Disse smykkede hun ønsker
Rigt med Billedværk og Farver;
Emnets Valg enhver staaer aabent,
Konst ei tvinges skal med Baand.

Trende Maaneder hun giver
Til at gjøre Værket færdigt,
Og det bedste Billeds Mester
Skjænker hun sin Jomfruhaand.

Og med Haanden følger Hjertet,
Og til Hjertets Guld jeg føier
Hælvten af mit Guld og Hælvten
Af mit skjønne, rige Land."

Gjennem Skaren gik en Mumlen
Af Beundring; men da Giulia
Traadte frem og Løftet gjentog,
Taug ærbødig hver paa Stand.

Hver en Kunstners Blik sig sænked
Dybt for disse blide Blikke,
Der, skjøndt Havet lig i Dybde,
Tændte, hvad de skued paa.

Og i Taushed alle vandred
Ad den smalle, snævre Bjergsti
Op til Fjeldets nøgne Spidse,
Dér, hvor Giulias Kirke laa.

Hver med Flid sit Vindve valgte,
Agted nøie paa dets Stilling,
Paa den Brydning, den Belysning,
Paa det Skjær, som Solen gav.

Hver tog sit; kun et tilbage
Blev der, som af Ingen valgtes:
Vindvet imod Øst, som peged
Marmorsmykt mod Christi Grav.

Tvende Maaneder var gangne
Og af Uger tre forløbne,
Da ved Kveld en Terne bringer
Giulia et sælsomt Bud:

„Nede ved Cascaden sidder
Paa en Steen en fremmed Yngling;
Halvt han ligner fast en Maler,
Halvt som Sånger seer han ud.

Høit fra Nord han vist er kommen,
Thi med Guldglands Haaret lyser;
Han har vandret langt og længe,
Til han standsed her sin Gang.

Hvem han er, det veed jeg ikke,
Heller ei hans Navn og Hjemstavn;
Men han spurgte, om han turde
Bringe Hilsen Dig i Sang."

Skjønnere end Fyrstens Purpur,
Tifold ædlere end dette,
Fløi en flygtig Vredesrødme
Over Giulias fine Kind:

„Naar gav Giulia Farnese
Stævne til en fremmed Vandrer?
Naar har hun ved Aftentide
Lukket fremmed Beiler ind?

Vil han beile, maa han binde
Laurens Seierskrands til Issen,
Vil han vinde, maa han vove
Kunstnerkampens Væddedyst."

Nede fra Cascaden sprang der,
Lifligt legende som denne,

Frem et Væld af Tonebølger,
Fuldt af Længsel, Savn og Lyst.

Tankefuld skjøn Giulia lytted,
Lænet til Altanens Gitter,
Og den skjælmske Terne titted
Over hendes Skulder frem.

Men i Nattens dybe Stilhed
Klang en stærk og mandig Stemme;
Dybe, fulde Toner svang sig
Op mod Stjernehimlens Hjem:

Fra Nordens yderste Grændsekjel,
Hvor Nordlys paa Jøklerne tindre,
Hvor Sarpen sender sit hvide Væld
Og følges af talløse mindre,
Hvor Fossene buldre
Og Skredene gaae,
Hvor Nøkke og Huldre
Strømharperne slaae,
Hvor Bjergenes Skuldre
Bær Iskapper blaae,
Fra det er jeg vandret en Sommerkveld
For Længselens Smerter at lindre.

Thi vel er der deiligt i Norriges Land,
Men Fjeldene blev mig saa høie,
Og sad jeg ved Fossens vildthvirvlende Vand,
Da sprængte det Dugg i mit Øie.
Det kasted en Trængsel
I Tankerne ind,
Det fyldte med Længsel
Mit higende Sind,
En Muur for mit Fængsel
Blev Bjergenes Tind;
Thi greb jeg min Stav og vandred paa Stand
Til Sydens fjerntvinkende Høie.

Vel straaler Syden i Farvepragt
Ved Dag og naar Maanen er fremme,
Men aldrig jeg glemmer mit Hjemlands Dragt,
De blinkende Bræer derhjemme.
I Piniernes Kroner
Klang Granernes Sus,
I Orgelets Toner
Lød Nordhavets Brus,
I fremmede Zoner
Jeg fandt ei det Hus,
Der mostækket ligger i Daldybets Trakt,
Og som jeg ret aldrig kan glemme.

Min Hjemvee drog mig igjen mod Nord
Fra Napolis duftende Dale,
En Kvinde kan lokke saa sødt med Ord,
Men aldrig som den kan hun tale.
Den viste mig Dalen
Og Bræerne blaae,
Mildt Nattergalen
Jeg hørte slaae, —
Da saae jeg paa Svalen
Dig ensom staae, —
Og Hjemveen taug og sank i Jord,
Men Elskov begyndte at tale.

Saa stærkt den jubled og høit den steg,
Som Lærken i Vaar over Tue,
Snart lokked den mig saa mild og veg,
Snart brændte den mig i sin Lue.
I Dagningens Stilhed,
I Natten saa sval,
I Morgenens Mildhed,
I skovkrandset Hal,
I Bjergenes Vildhed,
I silketjeldt Sal,
Var Du mellem Tankernes vildsomme Leg
Solstjernen paa Himmelens Bue.

Som Ørnen, der flyver mod Himmelens Tjeld
At fange Solen den røde,
Som Duggen, der ganger saa seent i Kveld
Til Blomsternes Kjærlighedsmøde,
Som Elven, der sniger
Først stille sig frem,
Saa skummende higer
Mod ubekjendt Hjem,
Til rolig den stiger
I Havdybets Gjem,
Saa vugger min Sjæl sig paa Tonernes Væld
Og flyver dit Hjerte imøde.

Sangen taug, men Cithren sendte
Som et Afskedssuk en Strømning
Milde, klare Moll-Accorder
Op mod Giulias Gitterkarm.

Og hun løste let fra Haarets
Rige Krands en Blomsterkrone;
Rask hun brød en enkelt Rose,
Hæved høit sin hvide Arm.

Ud i Nattens Skjød hun sendte
Rødmende den friske Rose,

Og den sank, som Stjernen synker
Mod den syndefulde Jord.

Men han greb den friske Rose,
Haabets morgenklare Stjerne,
Og der spired i hans Hjerte
Frem et broget Blomsterflor.

Som en Falk han fløi mod Fjeldets
Nøgne Spids, hvor Giulias Kirke
Vinked med sin Altarlue
Ham til Virken og til Daad.

Men som Rosens Blad det bløde
Sank skjøn Giulia for Madonna,
Og hun bad for tvende Hjerter,
Bad om Bistand, Trøst og Raad.

Den unge Normand i Kirken staaer,
Men Blikket naaer
Kun Billeder skjulte og slørte.
Ved Altret seer han i Maanens Glands
Sin Frelsers lysende Tornekrands, —
Det var, som en Haand ham berørte.

Et Billede skyder sig lynsnart frem,
Et Bud fra hans Hjem,
Et Billed fra Barndommens Egne;
Som Nordlysblinkets flammende Lyn
Det levende staaer for hans indre Syn
Saa klart, som kun Tanken kan tegne.

Men fast han svimler ved Tankens Magt,
Dog uforsagt
Han maaler den dristige Bue,
Hvor Marmoret lyser med Sneens Pragt,
Hvor Frelseren lider paa Korset strakt,
Og Synet ham tænder i Lue.

For Altret knæler han dybt i Løn
Med Suk og i Bøn,
I Angst og med hemmelig Taare.
Snart blegner han for Madonnas Fod,
Snart blusser i Kinden det varme Blod,
Snart Tvivlens Torne ham saare.

„O hør, Madonna, Du Jomfru skjær!
Jeg har saa kjær
En Kvinde, den fagreste Lilie,

En Kvinde, uskyldig og god som Du.
Saa reen i Tanke, saa mild i Hu,
O, kunde jeg faae hendes Villie!

Da vier jeg Dig mit hele Liv,
Der lig et Siv
For Vinden villieløst sveier;
Jeg skyer Berømmelsens glimrende Dunst
Og vier til Dig mit Liv, min Kunst,
Min Sjæl med Alt, hvad den eier.“

Da straaler med Et den høie Portal,
Og mild og sval
En Vaarluft igjennem den trænger.
Madonna træder paa Skyens Bræm,
Blandt Englene skrider hun straalende frem,
Hvor Sønnen paa Korset hænger.

Da dækkes Vindvet med Blomster smaa; —
Men hvad han saae
I Lysets høie Forklaring,
Det blev for ham til en hellig Pagt,
Det slog hans Sind med vidunderlig Magt
Som Guddommens Aabenbaring.

Naar Solen breder sin Kappe rød
Og sænker sit Guld i Dalenes Skjød
Og siden paa Bjergenes Toppe,
Da kaster Skaren Stok og Palet,
Og iler til Grevens muntre Banket, —
Kun Een forbliver deroppe.

Og det er den fremmede Ungersvend.
Naar Alt er stille, han iler hen
Til Kirken, mens Solen daler;
Naar Maanen lyser med Lue hvid,
Det tykkes for ham den rette Tid, —
Thi kun om Natten han maler.

Men hvad han maler, har Ingen seet;
Han bliver spottet, forhaanet, beleet,
Dog taus han Spotten foragter.
Snart Rygtet om mellem Kunstnerne gaaer
Fra Mund til Mund, at den Fremmede staaer
I Pagt med dæmoniske Magter.

Da kommer den længselsfuldt ventede Dag.
Fra Kirken lyder de Klokkers Slag,
Fra Borgen Vimplerne flagre;
Dér vente de Mestre i samlet Rad
At hilse i Morgenstraalernes Bad
Paa Giulia Farnese, den fagre.

Han findes ogsaa i Borgens Gaard,
Men fjernt han fra de Øvrige staaer,
Halvt skjult mellem Tjenernes Skare.
Han mærker ikke den Viddets Piil,
Det Spottens Ord og det Haanets Smiil,
Som gjennem Rækkerne fare.

Han staaer saa tillidsfuld, rolig og stærk
Som den, der veed, at hans Id og Værk
Ei tæres af Tidernes Lue,
Han staaer som den, der sig selv er nok
Og agter den skrammererede Flok
Saa lidet, som Ørnen en Flue.

Da klinger Tuba, Basun og Horn,
Og Mængden bølger som Markens Korn,
Naar Stormen over det suser.
Ung Giulia træder i Gaarden ud,
Med Slør og Krands er hun smykt som Brud;
Hans Blik sig i Synet beruser.

Hun hilser og hæver sit straalende Blik,
Da var det, som om en Solstraale gik
Henover den brogede Vrimmel.
Hun hæver det atter og seer igjen
Et kort Sekund paa den fremmede Svend,
Der staaer i Berusningens Himmel.

Og Greven hilser lidt stolt og kold;
Han savner her baade Adel og Skjold,
— Det mærker man nok paa Tonen. —
Han giver et Vink og anden Gang
Man hører Tubens og Hornets Klang;
Nu ordner man Processionen.

Frem Bispen skrider i fuldt Ornat,
Med Kannik, Abbed, med Præst og Prælat,
Kronragede Munke dem følge.
De vandre med Faner, Kors og Monstrans,
Med Kjerter, der sløres af Solens Glands,
Med Hætter, som Aasynet dølge.

Saa kommer Greven i al sin Pragt
Med Giulia i sin sneehvide Dragt,
— To Pager det Silkeslæb bære. —
Hun stirrer med bøiet Hoved mod Jord;
I Sjælen gjemmes de lønlige Ord:
„Mon han min Brudgom skal være?“

Saa komme de Mestre, sirligt og let,
I Fløielskapper, med Fjerbarret;
— Saa dæmpet sammen man taler. —
Dem følger den talløse brogede Skok
Af Hyrder, Bønder, Piger i Flok;
Tilsidst: den fremmede Maler.

I Kirken standser det hele Tog;
Dér stander Bispen med Stav og Bog
Ved Herrens smykkede Alter.
Did fører Greven sin Datter skjøn
Og Alle knæle i stille Bøn; —
Høit klinger den hellige Psalter.

Men skummel og mørk er den Kirkehal,
Fordunklet er end de Vindvers Tal,
Af Silkeslør dækkes de Alle.
Da klinger Basunen fra Taarnets Tind:
Som Bladet, der synker for Høstens Vind,
De brune Silkeslør falde.

Da bliver der lyst; thi Morgenens Sol
Alt sender fra sin Dronningestol
Et Lyshav af blinkende Straaler.
De brydes og funkle i Farvernes Ild
Og danne saa sælsomt et Farvespil
Hvis Rigdom Øiet knap taaler.

Hvor lyser dog disse Farvers Skjær!
Hvor rigt i Tanken har ikke her
Hver Mester dannet sit Billed!
Fra hende, der gav til Synd sig hen,
Til ham, der løste os ud igjen,
For Øiet hvert Træk er stillet.

Du finder Edens forspildte Hjem
Og Caïn, der farer landflygtig frem,
Og Noah med Ark og Due.
Hist Abraham offrer sin Søn til Gud,
Her skriver Moses Jehovas Bud,
Og Sinaï stander i Lue.

Her Stjernen peger mod Bethlehem,
Dér drager Jairi Datter han frem
Af Gravens dødskolde Rige.
Her græder han over Jerusalems Fald,
Dér lider han mellem Røveres Tal,
Hist sees han mod Lyset at stige.

Forbauset vandrer Greven omkring,
Han maaler de snørklede Snirkler og Sving,
Som danne de Billeders Rammer.
Da falder hans Blik paa Mestrene hen;
Dér seer han den tause, fremmede Svend,
Hvis Blik som Nordlyset flammer.

Hans Aasyn huer den Herre godt;
Hvi saae han ham ei paa sit gjæstfrie Slot,
Og ei ved de glimrende Fester?
Rask Pagen flyver med Grevens Bud,
Da træder beskedent af Rækkerne ud
Den fremmede, ukjendte Mester.

Skjøn Giulia sænker sit Hoved bly;
Hun rødmer som Sommerens svævende Sky
I Solens synkende Lue.
„Nu siig mig,“ mæler den Herre stærk,
„Hvad valgte Du til dit Mesterværk
Og hvor er det stillet til Skue?“

Da svarer den Fremmede freidigt og trøst:
„Jeg malede Vinduet hist imod Øst
Fra Kveld til atter det daged.
Om Dagen drog mig en anden Id,
Thi valgte jeg Natten til Arbeidstid
Og tog, hvad de Øvrige vraged.“

Da vinker Greven. For tredie Gang
Man hører de stærke Basuners Klang,
Og langsomt det Silkeslør daler.
Det var som et Lynglimt, der gjennemfoer
De Mestres, Munkes og Præsters Chor, —
Men taus staaer den fremmede Maler.

Det Hele var lagt med Chrystaller smaa,
Som Sneen hvide, som Isen blaae
Med skarpe, takkede Kanter.
Fra Solen, der frem gjennem Skyerne brød,
Ud over det Hele sig tindrende gjød
Et Fossefald af Diamanter.

Men under den hvide, glimtende Snee
Var Granens og Fyrrens Grene at see
Med stive, riimdækte Blade;
Og søre Planter fra ukjendt Hjem
Igjen bag disse tittede frem
Og dækked den samlede Flade.

Forunderligt stod dets sneehvide Dragt,
Men dog med Marmorets blændende Pragt
Til Heelhed harmonisk bunden.
I Kirken blev Alt saa stille, saa tyst;
Men dybt det klang i hver Mesters Bryst,
At her var Løsningen funden.

Dog lyde kun bittre og harmfulde Ord;
Thi frodigt Misundelsens Paddehat groer
I Nagets og Niddets Dale.
Saa mørke de see paa den fremmede Svend,
Da træder en Enkelt for Greven hen,
Og saadan lyder hans Tale:

„Vel røber det Billed en dristig Aand,
Et sikkert Blik og en øvet Haand,
Maaskee det er Prisen værdigt.
Dog kan det ikke, saavidt jeg troer,
Belønnes efter dit Fyrsteord;
Thi Værket er ikke færdigt.

De øverste Buer mangler endnu,
Og Ingen kan sige, saalidt som Du,
Hvad Virkningen da vil blive.
Thi maa det, uagtet sin rige Konst,
Betragtes som ugjort og reent omsonst.
See, deri Du Ret os give!“

Taus Greven grunder og rynker sit Bryn. —
Da slaaer fra Himlen et blinkende Lyn,
Og Tordenen ruller fraoven.
Det mørkner, som skiftede Dag med Nat,
Vildt Stormen rusker i Revl og Krat
Og larmer hen gjennem Skoven.

Op Portene springe med Brag og Gny,
Ind Stormen farer i Kirkens Ly, —
En Rædsel Forsamlingen griber.
Det suser og synger i Kirkens Sal,
Som blæste Stormen selv en Choral
I Orgelets sølverne Piber.

Men mere vildt farer Bjergvinden frem,
Der bliver saa koldt i den Kirkes Gjem,
Sneeflokkene dandse derude.
Og Kirken ryster fra Grund til Tag,
Høit klirrer i Stormens susende Brag
Hver enkelt farvebrændt Rude.

Da sees et Jertegn, et underligt Spil.
De øverste Buer dække sig til
Med istapblanke Chrystaller.
Det spirer og mylrer fra glasklar Jord,
Indtil det staaer som et samlet Flor
Af blomstrende Iskonvaller.

Da sænker Stormen sin Vinge vild,
Og Solen straaler med dobbelt Ild
Igjennem Skyernes Rifter.
Chrystallerne glimre i Solens Glands
Med Regnbuefarvernes straalende Krands,
Hvergang Belysningen skifter.

Til Lyd slaaer Greven: „Saavidt jeg troer,
Kan nu med Ære jeg holde mit Ord,
Saa Ingen har Grund til Klage.
I roste med Ret hans dristige Aand,
Hans sikkre Øie, hans øvede Haand;
Den Dom gaaer ikke tilbage.

Madonna har her et Jertegn sendt;
Hun selv har nu det Mesterværk endt,
Der straaler i Regnbuens Farver.
Kun Een kan eie min Datters Haand,
Thi vælger jeg ham med den dristige Aand,
Og begge min Rigdom arver.“

Den Biskop strækker sin Krumstav ud;
Han knæler som Brudgom og hun som Brud,
Mildt Orgeltonerne klinge.
De trænge sig dybt i Hjertet ind,
De smelte de Mestres stridige Sind
Og med sig Forsoning bringe.

Saa gaaer det atter ad Borgen til;
Af jublende Sang og af Strængespil
Gjenlyder Dalen, den trange.
Da Solen lagde sig træt til Ro,
Da vandred endnu de lyksalige To
I Havens løvrige Gange.